

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΣ

1884

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΦΡ. 8

Handwritten signature

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μικροασιακή
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΒΚΛΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Εκτ' της Ασωπόρου Πανεπιστημίου, 39.

1884

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΒ' Σεισάκης ἑτάς κ' εἰς τὴν ἑβδ. — Ἐκδοθέν διὰ τῆς ἑβδ. Πανεπιστημίου 99. Σεπτεμβρίου 1884

Ἡ ΑΠΟΛΕΣΘΕΪΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Genelle.
Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμου].

[Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον].

Γ'

Ἡ Μαρκέλλα ἐξελθούσα ἐκ τοῦ καταστήματος ἔδραμεν ἀπνευστὴ μέχρι τῆς οδοῦ Λαφαγέττου καὶ ἐκεῖ ἐστάθη ἐρωτώσα ἑαυτὴν πῶς θὰ κατορθώσῃ νὰ διέλθῃ. Αἱ ἄμαξαι φέρουσαι φανόσιν παντοίων χρωμάτων διασταυροῦντο μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε καὶ ὁ μάλιστα ἐξησκημένος ὀφθαλμὸς μάτην θὰ ἀνεζήτει διάλειμμά τι, ἵνα ριφικινδυνήσῃ καὶ διέλθῃ.

Ἡ κορυφὴ ἦτο ἀπρόσμητος, ἀλλ' αἱ ἄμαξαι ἐμπιοῦσιν ἰδιαιτέρῳ τινι φόβῳ ἐν ὄρα νυκτός μετὰ τὴν βροχὴν. Τὸ ἔδαφος στίλβει, τὸ φῶς τοῦ φωταερίου ὑποτρέμει, οἱ ὀλιπθαίνοντες ἵπποι κινουῦνται ἀβεβαίως καὶ ἀτάκτως, οὐδεὶς γινώσκει ποῦ ὑπάγει, καὶ ὁ ἀπέναντι τοῦχος φαίνεται σκοτεινότερος εἰς τοὺς ἐσκατισμένους ὀφθαλμούς.

Τέλος γενομένου διαλείμματος μεταξύ τῶν ἄμαξῶν, ἡ Μαρκέλλα ὤρμησεν ἀκράτητος, κατερραγίσθη ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ἐντὸς λιμνάζοντος ὕδατος, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλε νὰ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι πεζοδρομίου, προηβαίσα ἐκ τῶν τριγμῶν τῆς μάλιστα ἄμαξήλατου τινός, ἐπάτησε κατὰ λάθος εἰς τὴν αὐλακὴν καὶ κατέβρεξε τὸν πόδα μέχρι τοῦ γαστροκνημίου, ὅπερ διεκρίνετο στερεὸν καὶ τεταμένον ὑπὸ τὴν χονδρὴν μαλλίνην κνημίδα.

Ἐδραμε δὲ παρευθὺς μέχρι τοῦ καστανοπόλου.

— Ποῦν' τὰ λεπτὰ; εἶπεν ὁ καστανοπόλης δυσπιστῶν πρὸς τὴν παιδικὴν πονηρίαν.

Ἡ Μαρκέλλα ἔδειξε τὰ ἐν τῇ παλάμῃ εἴκοσι λεπτὰ.

Ὁ καστανοπόλης διυλέγει ἐπιμελῶς τὰ καλοφύμμενα ἐπὶ τοῦ διατρήτου ἐκ σιδηροφύλλου κύκλου κάστανα, τὰ βίπτει εἰς τι δοχεῖον χρησιμεῦον ὡς μέτρον, ἔπειτα λαμβάνει χάρτινον σακκίδιον, φουσὲ ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ τοποθετεῖ ἐν αὐτῷ καλλιτεχνικῶς τὰ ἐν τῷ μέτρῳ περιεχόμενα.

— Δάδε, κοριτσάκι μου, εἶπε δίδων αὐτῇ τὸ

σακκίδιον διὰ τῆς μίας χειρός, ἐν ᾗ ἔτεινε τὴν ἄλλην νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον.

Ἡ Μαρκέλλα ἠσθάνθη ἑαυτὴν ἀδικηθεῖσαν καὶ προσβεβλημένην. Διὰ τὰ τάχα ὁ ἄνθρωπος οὗτος τὴν ὑπόπτειαν μήπως τὸν ἀπατήσῃ; Αὐτὴ οὐδένα οὐδέποτε ἠπάτησεν! Οὐδεὶς δὲ εἶχε δικαίωμα νὰ τὴν ὑποπτεύῃ. Οὐχ ἦτον ἔδωκε τὸ ἀντίτιμον οὐδὲν εἰπούσα, καὶ ἀπέθλη βαδίζουσα ταυτικώτερον, καὶ μελετώσα ἐν τῇ οὐδέποτε νοθευθεῖσῃ συνειδήσει τῆς καὶ ἐβρίσκουσα ὅτι ὁ καστανοπόλης προσηνέχθη πρὸς αὐτὴν ἀδίκως.

Μικρὸν εἶνε τὸ αἰσθημα τὸ τῆς ἀδικίας, οὐδαὶς δ' αἰσθάνεται αὐτὸ σφοδρότερον τῶν παιδίων.

Διότι ὁ μὲν ἄνθρωπος γινώσκει τὴν αἰτίαν πολλῶν πραγμάτων, καὶ αὐτὸς δ' ἐνίοτε κατηγορεῖται ψευδῶς καὶ μετανοήσας, δύναται νὰ συγχωρήσῃ τὸν ἀκακῶμενον. Πλὴν δὲ ταύτου αἱ δακτυμασάαι αὗται, αἵτινες ἐτάραξαν αὐτὸν παῖδα ὄντα, τὸν κατέστησαν καρτερικώτατον ἐν ταῖς θλίψεσι τοῦ βίου. Ἀλλὰ τὸ ἄψυχον παιδίον, ὅπερ οὐδεμίαν ἔνοιαν ἔχει τοῦ κακοῦ, αἰσθάνεται ἑαυτὸ ἠδικημένον, προσβεβλημένην τὴν τιμὴν του, ἐάν ποτε κατηγορηθῇ εἴτ' ἐπὶ σφάλματι, ὅπερ δὲν διέπραξεν, εἴτ' ἐπὶ κακοβουλίᾳ, ἣν οὐδέποτε διανοήθη.

Ἡ Μαρκέλλα λοιπὸν διέβλεπεν ἐν τῇ προφυλάξει τοῦ καστανοπόλου ἀδικίαν, καὶ τὸ αἰσθημα τῆς μετρημνησθέντων ἦτο: — Πῶς κακὸς ἄνθρωπος, δὲν τον ἀγαπῶ!

Κατελιημένη ὑπὸ τῶν διαλογισμῶν τούτων, δὲν εἶχε πλέον τὸν νοῦν τῆς ὅτε ἐμελλε νὰ διέλθῃ πάλιν τὴν ὁδόν. Ἦν εἶχε καταλάβῃ σφοδρὸν ἄλγος, ἐπιφέρων ἀκηδῖαν τινὰ ἰδιόζουσαν εἰς τοὺς τεθλιμμένους, ἀκηδῖαν, ἣτις ἐξικνεῖται εἰς τὰ ἔπακρον παρὰ τοῖς παιδίοις ὅταν κατατρυχῶνται ὑπὸ τῆς δυστυχίας. Καὶ δὲν ἦτο μὲν δυστυχὴς ἡ Μαρκέλλα, ἀλλ' ἡ Λουίζα δὲν προσηνέχθη πρὸς αὐτὴν ἀβραρόνως! Διὰ τὰ τάχα παρήγγειλεν εἰς αὐτὴν νὰ μὴ φάγῃ τὰ κάστανα; Ὑπὲρ τούτων καὶ παιδία τρώγοντα τὸ πρῶγμα ὅπερ ἐστὲλλοντο νὰ ἀγοράσασιν; τοιαῦτόν τι οὐδέποτε ἐπῆλθεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς κορασίδος, ἣν εἶχε διδάξῃ ἡ κυρία Φαβρού τῆς ἀρχῆς τῆς ἀσθηροτάτης κασμότητος καὶ εὐπρεπείας.

Ἡ μὲν Λουίζα εἶπε πρὸς αὐτὴν νὰ μὴ φάγῃ τὰ κάστανα, ὁ δὲ καστανοπόλης ὑπόπτειται ὅτι

δεν θά τω ξείδιε τόν αντίτικμον! Τί λοιπόν έπιτσισε πρὸς τούς δύο τούτους, ὡστε νά ἔχωσι τσοσύτον κακὴν περὶ αὐτῆς γνώμη;

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ παιδιοῦ ἐδάκρυσαν. Ἦτο ἤδη παρὰ τὸ γέλιος τοῦ πεζοδρομίου, καὶ ὠφείλε νά διέλθῃ ἐκ δευτέρου τὴν φοβερὰν ὁδὸν Λαυ- γέττου. Κατεχομένη ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος ἐκείνου τῆς περιφρονήσεως τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κινδύνου, ὅπερ γεννάται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ταυτοχρόνως μετὰ τῆς ψυχικῆς ἀληθινόσ, ἡ Μαρκέλλα ὤρμησε θαρραλέα πρὸς τόν θόρυβον.

Ἀμαξά τις διήλθεν ἀριστερόθεν, ἄλλη τις δε- ξιάθεν. Ἐπανειλημμένοι κραυγαὶ « βάρδα, βάρ- δα! » βλασφημίας, κρότοι σιδήρων ἀντηχοῦντες δεινῶς εἰς τὰ ὦτά της, τὴν κατεπτόησαν τελείως. Τὰ ἔχασεν, ἔδραμε πρὸς τὰ ἐμπρός. . . Λεωφο- ρεῖον τρέγον δρομαίως προσήγγιζεν, ἡ Μαρκέ- λα εἶδε τούς φοβεροὺς καὶ ὡς τὸ αἷμα ἐρυθροὺς φανοὺς προσεγγίζοντας, ἡ ἀνακνοὴ τῶν ἴππων τὴν περιέβαλε ἢ ἄτιμῳ, ἡσθάνθη σύγκρουσιν, ὀλίσησε καὶ κατεκυλίσθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπε- γνωσμένων κραυγῶν ἑκατὸν ἀνθρώπων πανταχό- θεν προστρεχόντων.

Τὸ λεωφορεῖον πρὸς ἑμὴν μίαν ἔτι στροφὴν τῶν τροχῶν καὶ ἐστάθη. Πᾶσα ἡ κίνησις τῆς ὁδοῦ ἐστάθη καὶ αὐτὴ ἐν ἀκαρεῖ. αὶ κραυγαὶ ἐσβέστη- σαν ἀντικατασταθεῖσαι ὑπὸ σιγῆς νεκρικῆς. Δύο τινὲς ὤρμησαν ὑπὸ τὴν βαρεῖαν μηχανήν, οὐδό- λως τολμώντες νά ἐγγίσωσι τὴν μικρὰν, ἣν ἔβλε- πον περιπεπλεγμένην ἐν τῷ ἐνδομάτῳ της μετὰ τῶν τεσσάρων τροχῶν τοῦ λεωφορείου. Μετὰ πολλὰ κατάρθωσαν καὶ ἠλευθέρωσαν τὴν μίαν χεῖρα, ἣν ἔσυραν μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

Ἡ Μαρκέλλα δὲν ἐκραύγασε.

Ἐκτόπησες; εἶπεν ὁ ἕτερος τῶν σιωτήρων της, οἰκογενειάρχης, ὅστις ἡσθάνετο τὴν καρδίαν του αἰμάσσουσαν, ἀναλογιζόμενος τί ἐμελλενίσως νά ἴδῃ.

Ὅχι, θαρρῶ, εἶπεν ἡ μικρὰ μετὰ φωνῆς ἐσοσεμένης.

Τὴν ἀπέσυραν καὶ εὐρέθῃ ὀρθία, κλονουμένη ἔτι, ἐν ἀπεριγράπτῃ καταστάσει, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν στείλωσα ἐκ τοῦ βορβόρου.

Δὲν πονεῖς ἐδῶ πονηνά; Τὴν ἠρώτων φηλαφῶντες αὐτὴν πανταχόθεν.

Ἡ Μαρκέλλα ἀπεσπάρθη τῶν χειρῶν των, ἐτι- νάθη καὶ ἀνέπνευσεν.

Ὅχι, μοναχὰ ἐχτόπησα ἔς τὸ ποδάρι, εἶπε, καὶ πονῶ νά περπατήσω.

Τὸ λεωφορεῖον ἐπανελάβε τὸν δρόμον του, με- τήνεγκον τὴν Μαρκέλλαν εἰς τὸ ἀπέναντι πεζο- δρόμιον. Αἱ ἐρωτήσεις ἐπιπτον βροχηδόν· ἀλλ' ἐκείνη οὐδὲν ἀξίον λόγου ἔλεγεν, ὡχρὰ ἐκ τε τοῦ τρόμου καὶ τῆς συγκρούσεως. Ἐβάδισε βήματά της χωλαίνουσα.

Δὲν ἔχω τίποτα, εἶπε, θὰ πᾶω σπίτι μας. Σὰς εὐχαριστῶ, κύριοι, κυρίες.

Οἱ πάντες τὴν παρετήρουν ἐκθαμβοὶ. Τόσον μικρὰ, τόσον ἐσκληραγωγῆμένη, τόσον παρὰ δό- ξαν ἀδιάφορος!

Γυναϊκῆς τινὲς τὴν συνάδευσαν μέχρι τῆς θύ- ρας τοῦ φαρμακεμπορείου.

Ἀλλὰ καλ' ἦν στιγμὴν ἐμελλε νά εἰσέλθῃ:

Ἔχασα τὰ κάστανά μου! ἀνεφώνησεν ἔντρομος.

Οἱ περιεστώτες ἐγέλασαν καὶ τὰ πενηκοντά- λεπτα ἀργυρὰ κέρματα πολυήριθμα εὕρισκον μόνι των τὴν πρὸς τὸ θυλάκιόν της ὁδόν, χωρὶς ἐκείνη νά λάβῃ τὴν ἐλαχίστην εἶδησιν. Βισήθη δὲ εὐ- χαριστοῦσα τοὺς συνοδεύσαντας αὐτὴν.

Μωρὴ, τί χάγια εἶν' αὐτά! εἶπεν ἡ Λουί- ζα παρατηροῦσα αὐτὴν μετ' ἀηθίας οὐδόλως συγ- κρυπτομένης.

Ἐπεσεσ κάτω; τὴν ἠρώτησεν ἡ μήτηρ μετὰ φωνῆς δηλοῦσης ὀργῆν ἄμα καὶ ἀνησυχίαν.

Μ' ἔρριξ' ἕνα λεωφορεῖο.

Ἐν τῷ δὲ ἡ Μαρκέλλα ἐξηγεῖτο περὶ τοῦ δυσ- τυχήματός της, μίας τις τῶν γυναικῶν ἱσταμένη πρὸ τῆς θύρας εἶπε πρὸς τὰς ἄλλας, αἵτινες περι- εργοὶ ἔβλεπον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν:

Κύτταζε γινώσι πού τὴν ἔχουσε νά στείλωσι τὸ παιδί τους ἔξω νύχτα ὦρα! Καὶ γιατί; γὰ κάστανά! Κύριε ἐλέησον!

Γιατί δὲν εἶνε κόρη τους, ἀπεκρίθη γείτων- τις, γινώσκουσα τὴν ἱστορίαν τῆς Μαρκέλλας. Τὴν κόρη τους δὲν θὰ τὴν ἐστέλιαν, ἀλλὰ τὸ παιδί πού το ἔχουν γιὰ τὴν φυγὴ τους, αἰ! βλέπεις, δὲν εἶνε τὸ ἴδιο πράγμα. . .

Ἦρέπει νά εἶνε κανεὶς μπουφός γιὰ νά πᾶ νά χωθῆ μέσ' ἔς τοὺς τροχοὺς τοῦ λεωφορείου! Ἔλεγε ταυτοχρόνως ἡ Λουίζα, ἀποθροῦσα διὰ τοῦ ποδός μετ' ἀηθίας τὰ κατεσπιλωμένα ὑπὸ τοῦ βορβόρου ἐνδομάτα τῆς μικρᾶς, ἐν τῷ ἡ μήτηρ της παρεσκευάζεν ἐπίδεσμον ἐξ ἀργίας διὰ τὸν πόδα της πασχούσης.

Ἡ Μαρκέλλα εἶχε μῦλωπα ἔχοντα μέγεθος τῆς χειρός καὶ ἐπὶ αὐτῷ ἡμέρας ἐχολοῖνε, μὲλ' ἄς ὁ μῦλῳς ἐξέλιπε τελείως. Ἀλλ' εἶχεν ὅμως ἐν τῷ μικρῷ της καρδίᾳ τραῦμα ἀνίατον.

1Α'

Κυρία! εἶπεν ἡμέραν τινὰ ἡ Μαρκέλλα, ἀποθέτουσα τὸ πλέξιμόν της ἐπὶ τῶν γονάτων της.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἀνωρύσασα τοὺς ὀφθαλμούς, περιέβλεψε μετ' ἐκπλήξεως, διότι ἦσαν μόνι των ἐν τῷ καταστήματι.

Ἐμένα μιλεῖς; τὴν ἠρώτησε. Γιατί σήμε- ρα μὲ λές κυρία;

Ἡ μήτέρα πέθανε, δὲν κέθανε; ἠρώτη- σεν ἡ Μαρκέλλα ἀντὶ νά ἀποκριθῆ.

Καὶ τὰ χεῖλη της ἔτρεμον καὶ ἦτο ὡχρὰ ὡς λευκὸν ῥόδον.

Ἡ φαρμακέμπορος ἐταράχθη ἐπὶ τοῦ προσκε-

φαλαίου της μετὰ νευρικῆς κινήσεως· διότι οὐδέ- ποτε προσεδόκα ταύτην τὴν ἐρώτησιν.

Ἐπέθανε ὅταν ἤμουν μικρὴ μικρὴ, ὅταν μ' ἐπήρατε μαζί σας, εἶ!

Ἡ κυρία Φαβροῦ κατένευσε. Πρὸς τί νά ψευ- σθῆ; Δὲν ὠφείλεν ἡμέραν τινὰ νά εἶπῃ τὴν ἀλή- θειαν;

Καὶ ὁ πατέρας; τί ἔγινε; ἐξηκολούθησεν ἡ μικρὰ, ἀκολουθοῦσα τὸν ῥοῦν τῶν διαλογι- σμῶν της.

Ἡ φαρμακέμπορος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἀπ' ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιὰ ἐκφράζουσα τὴν ἀ- γνοίαν της.

Ἡ Μαρκέλλα τὴν παρετήρησεν· ἡσθάνθη τὰ μικρὰ της χεῖλη τρέμοντα ὀλίγον τι περισσότε- ρον, καὶ τέλος εἶπε ταπεινῆ τῇ φωνῇ.

Τί νά ἔγινε;

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἠγέθη ἀποτόμως, ἔλαβε τὴν μικρὰν ἐν ταῖς ἀγκάλαις της καὶ τὴν ἐκάθισεν ἐπὶ τῶν γονάτων της.

Γιατί με λές κυρία; Τί θὰ εἶπῃ αὐτό; Σοῦ εἶπε κανεὶς τίποτα κακὸ γιὰ μένα; Δὲν με ἀγαπᾶς πλέον;

Καὶ ἔτσισε σπασμωδικῶς τὸ παιδίον, αἰσθα- νομένη ὅτι σπουδαιότατον τι θὰ συνέβη ὡστε νά μεταβληθῆ οὕτω πως ἡ οὐδὲν κρύφιον ἔχουσα καρδία τῆς Μαρκέλλας.

Καὶ ἡ μικρὰ ἤδη ἀνένευσε εἰποῦσα:

Κανεὶς δὲν μου εἶπε τίποτα· ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ. Σὰς λέω κυρία, γιατί δὲν εἶσατε μη- τέρα μου. Ἡ μήτέρα μου ἐπέθανε.

Καὶ ποιὸς σοῦ το εἶπε; ἀνεφώνησεν ἡ κυ- ρία Φαβροῦ μετ' ὀργῆς, παράφορος, καταρωμένη ἐνδομύχως τὴν πλύντριά, ἣν ἐνόμιζεν αἴτιον τῆς μεταβολῆς ταύτης.

Κανεὶς. Μόνον ὅταν εἶδα πῶς ἀγαπᾶτε τὴ Λουίζα, ἐκατάλαβα ὅτι δὲν ἤμουν κόρη σας. Τότε θυμήθηκα τὴν ἀλήθειάν μου μήτέρα τῆ συχωρευμένη. Ἦμουν πολὺ μικρὴ. Δὲν ἤμουν πολὺ μικρὴ;

Ναί, ἀπεκρίθη ἀφηρημένη καὶ δυσχεραί- νουσα ἡ κυρία Φαβροῦ. Ἀλλὰ γιατί με λές κυρία; ὑπέλαβε μετὰ σφοδρότητος, βαρέως φέ- ρουσα τὴν νέαν ταύτην προσωνομίαν. Γιατί με λές κυρία;

Γιατί δὲν εἶσατε μήτέρα μου, ὑπέλαθεν ἀκαθῶς τὸ ὄρφανὸν κοράσιον, σπεῖ εἶσατε μήτέρα τῆς Λουίζας.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἀνοίξασα τὰς ἀγκάλας ἀφῆ- κε τὴν Μαρκέλλαν νά ὀλισθήσῃ κατὰ γῆς, ἦτις ὅμως οὐδόλως ἀντέστη.

Ἀχαριστὴ! εἶπεν ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς; πλήρεις δακρύων.

Ἀεῖποτε μέμφονται ἡμᾶς ἐπὶ ἀχαριστία οἱ ἐμποιοῦντες ἡμῖν πλεονάσ λῦπας, ὧν δὲν εἴμεθα ἄξιοι.

Ἡ Μαρκέλλα ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, ὡς ἐποίη-

συνήθως ὅσάκις ἐνέσκηπτεν ἐπ' αὐτῆς ἐπίπληξι ἀδικος. Ἐν τοῖσις ἡσθάνθη συγκεχυμένως ὅτ ἡ κυρία Φαβροῦ ἦτο δυσηρεστημένη καὶ τὴν ἐκη- σίασεν ἵνα τὴν ἠωπέσῃ.

Σὰς ἀγαπῶ πολὺ, εἶπε μετὰ δειλίας. Εἴ- σαστε πολὺ καλῆ.

Πολὺ καλῆ! ἀνεφώνησεν ἡ φαρμακέμπορος ἐκρηγνυμένη τέλος. Τῆς ἔγεινα μήτέρα της! τὴν ἐσυμμάζωξα μέσ' ἀπὸ τὸ δρόμο ὄρφανῆ, γυμνῆ, χωρὶς λεπτὸ τσακισμένο. Τὴν ἔθρεφα, τὴν ἐνύσσα, τὴν ἐπεριποιήθηκα, τὴν ἀγκάλιασα σὰν παιδί μου, καὶ γιὰ τὸ εὐχαριστῶ, ἔπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνα, μὲ λέγει κυρίαν! Σιχαμένο, νά μὴ σε ἴδουν τὰ μάτια μου!

Οἱ λόγοι οὔτοι ὑπερέβησαν τὸ ὄριον τῶν προσβολῶν, ἄς ἠδύνατο νά ἀνεχθῆ ἡ Μαρκέλλα. Κατελήφθη ὑπὸ δακρύων, συνεχῶς διακοπτομένη ὑπὸ λυγμῶν. Ἀπεχώρησεν ἡσύχως ἀπὸ τῆς ἀπω- θούσης αὐτὴν ἀγκάλης, ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τινος συρταρίου περιέχοντος ἀπλά φάρμακα, καὶ ἐκλαυσεν ὡς κλαίει ὁ τὰ πάντα ἀπολέσας.

Σιχαμένη, ἀχαριστὴ! ἀκοῦς ἐκεῖ, κυρίαν! ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Φαβροῦ σφόδρα συγκεκ- νημένη. Κ' ἐγὼ νά εἶμαι καταχρωμένη ἐξ αἰτί- ας της! Πού δὲν ἔχει μία κλωστὴ ἀπάνω της χωρὶς νά τῆς τὴν ἔχω δώσῃ ἐγὼ! Καὶ τί θὰ ἦσουν τώρα, ἀν δὲ σ' ἐσυμμάζωξα ἐγὼ, κακὸ κορίτσι; θὰ ἐπακαλοῦσες μὲ σ' ἔτους ὁρόμους ἢ θὰ ἦσουν ἔς τὴ φυλακὴ! Καὶ νά μου λῆ πῶς δὲν εἶμαι μήτέρα της!

Καλέ, τί τρέχει; ἠρώτησεν αἰφνης ἡ πλύντριά ἀνόλουσα τὴν θύραν τοῦ καταστήμα- τοι. Ἐκαμε καμμιά ἀνοησία ἡ μικρὴ;

Μὲ λείει κυρίαν! ἐπανελάβεν ἡ κυρία Φαβροῦ στρέψασα πρὸς τὴν ἔλθοῦσαν τὸ πρόσω- πὴν της καὶ ὀν ἐξ ὀργῆς. Μοῦ λείει πῶς δὲν εἶμαι μήτέρα της.

Καὶ τί βγαίνει; ἀπεκρίθη ἡσύχως ἡ πλύν- τριά, γιατί νά σου κακοφαίνεται; δὲν εἶν' ἀλήθεια;

Σὺ της το εἶπες! ἀνεφώνησεν ἡ φαρμα- κέμπορος, ἐκχέουσα παρευθὸς τὴν ὀργὴν της κατὰ ὑποκειμένου, ὅπερ ἠδύνατο νά ὑπομείνῃ τὴν ὀργὴν εὐκολότερον παιδιοῦ, οὐδένα ἔχοντος ὑπερα- σπιστήν.

Ἐγὼ; μάρτυς μου ὁ Κύριος ἂν της εἶπα ἐγὼ τίποτα, ἀπεκρίθη ἡ εὐλιχρινῆς γυνή. Ἀλλὰ μὴ σου φαίνεται παράξενο ἂν το κατάλαβε ὡς τὸ ὕστερο.

Τὸ κατάλαβε! ἐπανελάβεν ἡ κυρία Φαβροῦ καταπεπληγμένη.

Ἀμέ! θαρρεῖς τόχα, καθῶς εἶνε καὶ ἔσπνῃ, πῶς δὲν εἶδε τώρα καὶ τόσον καιρὸ ὅτι τὴ Λουί- ζα τὴν ξεχωρίζεις;

Νά τα μας! Αὐτὸ δὲ μας ἔλειπε! τὴν ξε- χωρίζω ἀμ' πῶς! καὶ τὴν παραξεχωρίζω!

Φυσικά, καὶ κανεὶς δὲν μπόρεῖ νά σε κα- τηγορήσῃ. Καὶ αὐτὴ πάλι ἂν το κατάλαβε, φυ- σικά κανεὶς δὲν μπόρεῖ νά τὴν κατηγορήσῃ.

Ἡ κυρία Φαβρού ἐσιώπα. Ἡ Μαρκέλλα ἐξηκο- λούθει κλαίουσα, ὄρθια, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ συρταρίου καὶ τὸ μικρόν της σῶμα ἐσει- ετο ὑπὸ τῶν λυγμῶν.

Ἡ πλύντρια ἐλθούσα πλησίον αὐτῆς, ἔθιχε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου της.

— Μὴ κλαίεις, τῆ εἶπε, καὶ πονεῖ ἡ ψυχὴ μου. — Νὰ τὰ κέρδη σου! ἀνεφώνησεν ἡ φαρμα- κέμπορος ἐκρηγνυμένη καὶ αὐτῆ. Κάμε καλὸ, στερεῖσθαι τὰ πάντα, κινδύνευε τὸ ἔχει σου, γὰρ νὰ εἶν' ἀγάριατοι ἐκεῖνοι πού τους κάνουν τὸ κα- λὸ, καὶ νὰ ἔχῃς καὶ τοὺς ξένους νὰ ἀνακατώνω- νται εἰς τὰ πράγματά σου.

Δὲν ἐπέμεινε κλειότερον ἡ κυρὰ Ζαλίγη, ἀλλ' ἐξῆλθεν ἡσύχως ἐκ τοῦ καταστήματος, καταλι- πούσα τὴν κυρίαν Φαβρού λέγουσαν καὶ αἰτωμέ- νην. Τὴν ἐγνώριζεν δὲ ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἐγίνωσεν ὅτι ὁ θυμὸς της δὲν διαρκεῖ πολὺ.

Ἄντὶ δὲ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της ἡ πλύντρια κατηνύθη πρὸς τὸ χρηματιστήριον, καὶ ἀνέθῃ εἰς τὸ πρῶτον λεωφορεῖον ὅπερ ἀπῆρ- χετο εἰς τὸ Πασιό. Φθάσασα δὲ πρὸ μικρᾶς οἰ- κίας κειμένης πρὸς τὸ βᾶθος κήπου ἐστάθη πρὸ τῆς κιγκλιδατῆς πύλης καὶ ἐσήμενε. Γραῖά της προσελθοῦσα ἤνοιξε.

— Μέσα εἶνε ἡ κυρία; ἠρώτησεν ἡ κυρὰ Ζαλίγη.

— Μάλιστα, εἶπεν ἡ γραῖα, κοπιάστε.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀμμόστρωτον κηπάριον ὅπερ ἦτο κομψότατον καὶ καθαρότατον.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Τὸ μὲν αἰ τελευταῖαι ἐν τῇ πριτωουσῃ πυρκαϊαὶ καὶ ἰδίαι ἡ ἐν τοῖς ἀνακτόροις συμβῆσα, καὶ ἦν ἀπεδείχθη τέλος ἡ γυμνάτης τοῦ πυροσβεστικοῦ ἡμῶν σώματος, τὸ δὲ ἡ ἀποσταλῆ εὔπαιδευτου ἀξιωματικοῦ πρὸς σπουδὴν τῆς ὀργάνωσεως τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων μόνον τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Βρυξελλῶν, ἐγένοντό μοι ἀ- φορμῆ, διαμένοντι ἐν Βερολίνοι, νὰ σκιαγραφήσω ἐν τῇ Εστίᾳ τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τῆς γερμα- νικῆς πρωτεύουσῃς. Ἐλπίζω ὅτι μετ' ἄλλων τῶν ἐνηρῶτων τοῦ θέματος μετ' ἐνδιαφέροντος ὅ' ἀνα- γνωσθῶσιν αἰ σημειώσεις αὐται, ἀποδεικνύουσαι, ὅτι ὅσον καὶ ἀν ἀμφισβητῆται σήμερον ἡ ὑπερ- οχὴ τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης, ἥτις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ παραστάσεως εἰσχωρήσασα ἀνεμόρφωσε καὶ διοργανώσεν κύ- τους ἐπὶ βάσεων ἐπιστημονικῶν, ἐν τούτοις εἶνε γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, ὅτι ἡ πρωτεύουσα τού- λάχιστον τῆς γερμανικῆς αυτοκρατορίας, δύναται σήμερον νὰ ἐπιδείξῃ πυροσβεστικὸν σῶμα, οἷτι-

νος δὲν ὑπάρχει ἐφ' ὀμίλλον ἐν Βυρίαπῃ καὶ τοῦ ὀποῖου ἡ τελειότης ἐφάσεν ἀληθῶς εἰς τὸ ἀπρο- πέλαστον.

Καὶ ὅμως πρὸ τεσσάρων δεκαετηρίδων οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐν Βερολίνοι, ὅχι μόνον ἐκ τῆς σημερι- νῆς τελειότητος, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἢ τῆς βόσεως ἥτις παρήγαγε τὴν ἰσχύουσαν ὀργά- νωσιν. Μέχρι τοῦ 1850 ἕκαστος πολίτης εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἶνε καὶ πυροσβέστης. Ἀλλὰ καθὼς ὅλοι οἱ τοιοῦτοι εἶδους ὀργανισμοί, οὗς δὲν διακρίνει τὸ μόνιμον, φέρουσι πάντα τὰ στοι- χεῖα τῆς χαλαρότητος ἢ μὴ τῆς παραλυσίας, οὕτω καὶ ἡ τότε ἰσχύουσα πυροσβεστικὴ ὑποχρέωσις τῶν πολιτῶν ἐναυάγει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ πρωςσοικου κράτους, ὅπερ ὑπῆρ- ξεν ἡ κοίτης τοῦ μονίμου στρατοῦ, ὑρίστατο, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα, τὴν ἀτάξιαν καὶ σύγχυσιν προχείρως στρατολογηθείσης ἐθνο- φυλακῆς.

Πρῶτος ὁ Skabel, μηχανικὸς ἐπιθεωρητῆς τοῦ μεταξὺ Βερολίνου καὶ Στέττιν σιδηροδρόμου, ἀν- ἔλαθε τῷ 1851 τὴν ὀργάνωσιν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος, ὅπερ ἕκτοτε μέχρι πρὸ δεκαετίας ὑπῆ- ρετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς δημαρχίας τοῦ Βε- ρολίνου. ὁ Skabel καίπερ συντάξας τὸ πυροσβεσ- τικὸν σῶμα εἰς εἶδος στρατιωτικῆς πρως ὀργα- νισμένου σώματος, ἀφῆκε τοὺς πυροσβέσττας κἀντι- δημοτικούς ὑπαλιήλους καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἐκέκτηντο οὗτοι τὴν ἀριθμία καὶ ταχύτητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς υπηρεσίας, ἣν θαυμασμοί σήμερον διὰ τοῦ εἰσαχθέντος καθαρώς στρατιω- τικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς αὐστηροτάτης πειθαρ- χίας ἐπιτευχθείσαν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸν Skabel ἐφέ- λεται εὐγνωμοσύνη κατὰ τούτο, ὅτι ἐσύστη σῶμα πυροσβεστικὸν μόνιμον καὶ ἐφρόντισε νὰ τὸ ἐφοδιάσῃ διὰ τῶν ἐντελεστέρων μηχανημά- των τῆς ἐποχῆς του. Ἐν τούτοις τὸ καταστρε- πτικὸν τῶν πυρκαϊῶν ἐξηκολούθει, πρὸς τοὺς ἄλ- λους καὶ διότι ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ διανομὴ τῶν πυροσβεστῶν ἦν τόσο ἀνεπαρκῆς, ὥστε καίτοι οἱ ὀδοκαθαριστὰ ἐστρατολογούντο καὶ ἦσαν ὑπὸ- χρεοὶ νὰ συντρέχουσιν εἰς τῶν ἀντλῶν τήν κίνη- σιν καὶ τὰς ἄλλας βοηθητικὰς ἐργασίας, οὐχ ἦσ- σον δὲν ἠδύναντο νὰ βοηθήσων εἰς ἄλλα σπου- δαιότερα ἀποτελεσματοποιῶν, ὅντες ἀγύμναστοι καὶ οὕτω δι' ἀνεπάρκειαν ἐξησκημένων πυροσβε- στῶν τὸ πῦρ ἀπέβαινε ἐκάστοτε ὀλέθριον, διότι ἡ οὐδέποτε ἐπρωλαμβάνετο ἡ ἐξάπλωσις αὐτοῦ ἢ σπανίως περιστελλόντο αἰ μεγάλαι, διαστάσι- ας ὑπεβοήθει το ὀλιγοριθμὸν τῶν ἀνδρῶν. Τοῖς αὐτὰ ὀλιβερά ἀποτελέσματα παρεκίνησαν ἐπὶ τέλους τὴν πρωςσοικὴν κυβέρνησιν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν πρωςοχὴν τῆς δημαρχίας τοῦ Βερολίνου εἰς τὴν καλὴν κατὰστασιν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώμα- τος. Ταῦτῃ δὲ προβάλλουσα ἐλλείψιν τῶν πρῶ- ἀναδιοργανῶσιν αὐτοῦ μέσων, ἡ κυβέρνησις ἀπ-

φάντισε νὰ χορηγήσῃ πρὸς τούτο δαπάνην 35 χι- λιᾶδων ταλλήρων ἐτησίως, ὑπὸ τῶν ὄρον ὅπως τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τεθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς δικαιοδοσίας. Ἐκτοτε δὲ ἀποτελεῖ τμήμα τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας.

Ἄλλ' εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ αυτοκράτορος ὀφείλεται κυρίως ὁ σήμερον στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς. Ὁ δαρνοσπεθῆς γέρων ἐξελέξετο μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἕνα τῶν μὲλλον εὔπαιδευτῶν ἐκ τῶν τεχνικῶν σωμάτων, τὸν ταγματάρχην κ. Witte, διακρι- θέντα ἐπ' ἀνδρείᾳ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ιδιαίτε- ραν ἐπιδειξάμενον διοργανωτικὴν εὐφυίαν καὶ ἐπίδοσιν εἰς μηχανικὰ ἔργα. Οὗτος παρακληθεὶς νὰ θυσιάσῃ τὸ στρατιωτικὸν του στάδιον εἰς τὴν ἐξόχως τιμητικὴν δι' αὐτὸν ἐκλογὴν, ἐζήτησεν ἐξέμνηον ἀδειαν πρὸς μελέτας καὶ παρηκολούθη- σεν ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα ἐν τῇ ἐκτέλεσει τῶν καθηκόντων του, διέκρινε τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ, ἠσχολήθη εἰδικῶς εἰς μελέτας διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ εἰτα ἐδηλώσεν, ὅτι ἀνα- δέχεται τὴν διεύθυνσιν, διδομένης αὐτῷ πλήρους ἐλευθερίας ἐνεργείας. Οὕτως ὁ μὲν στρατὸς ἀπὸ τοῦ 1872 ἀπώλεσε λαμπρὸν ἀξιωματικόν, ἀλλ' ἐκέρδησεν ἡ διοίκησις ἕξαχον ἀνώτερον ὑπάλλη- λον καὶ ἡ κοινῶν τῶν Βερολίνου μεγίστην ἐγγύ- ησιν ἀσφαλείας. Ὡς ἀνώτατος δὲ διοικητικὸς ὑπάλληλος ὁ κ. Witte, κατέστη οὐχι ἀπλῶς διοργανωτῆς ἀλλ' ἰδρυτῆς τοῦ σήμερον πυροσβε- στικοῦ σώματος τοῦ Βερολίνου. Καίπερ δὲ εἰσα- γαγῶν τὴν αὐστηροτάτην στρατιωτικὴν πειθαρ- χίαν εἰς τὸ σῶμα, ἀγαπάται λίαν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ, ὧν ἀπέθῃ, οὕτως εἶπεν, ἡ ψυχὴ. Πανταγοῦ ὁ ἴδιος παρῶν ἐν τῷ κινδύνῳ καὶ συγκινδυνεύων μετ' ἐπιτηροσύνης ψυχραιμίας, ἦν μόνον ἐξόχως φιλάνθρωπα αἰσθήματα καὶ ἀπαράμιλλος γεν- ναιοῦτης δύναται νὰ ὑπαγορευτῶσι, κατέστη μία τῶν δημοφιλεστέρων προσωπικοτήτων τῆς πόλε- ως. Δὲν ὑπάρχει Βερολίνατος μὴ γνωρίζων αὐτὸν, ἀπὸ τοῦ πρωςοῦτάτου μέχρι τῶν παιδιῶν. Ἦνε δὲ ὅντως ἄξιος πάσης ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης, κα- θόσον ἀφοσιωθείς εἰς τὸ ἔργον τούτο, διοργάνω- σεν αὐτὸ οὕτως ἐπιστημονικῶς, ὥστε σήμερον πρόκειται ὑπόδειγμα καὶ τοῖς τελειοτάτοις αὐτοῖς τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων τῆς Βυρίαπῆς. Ἐν τῇ ἐτήσιᾳ Ἐκθέσει, ἣν ἐκοίδει μετὰ πάσης ἐ- πιστημονικῆς σαφηνείας συντεταγμένην καὶ μετὰ μεθοδικῶς ἐκτεθειμένων στατιστικῶν πληροφω- ριῶν καὶ γραφικῶν στατιστικῶν πινάκων, βλέπο- μεν κατ' ἔτος σχεδὸν ἀναγραφόμενα τοιαῦτα τινὰ περιπτου: «Βιδικὰς πληροφωρίας περὶ τοῦ σώματος ἔλαβον δι' αὐτοπροσώπου ἐπιθεωρήσεως οἱ διευ- θυνταὶ τῶν πυροσβεστικῶν σωμάτων Λονδίνου, Βρυξελλῶν καὶ Πράγας.» (Ἔτος 1883, σελ. 84)

Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ ὀργανισμοῦ

1 Bericht über die Verwaltung der Feuer- wehr und des Telegraphen von Berlin.

τοῦ σώματος εἶνε τάδε. Ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου διηρέθη εἰς τέσσαρας περιφερείας, εἰς ἐκάστην τῶν ὀποῖων ἰδρύθη ἐν κεντρικὸν κατὰστασμα. Ἐν τοῖς κεντρικοῖς τούτοις σταθμοῖς, καθὼς καὶ εἰς τὸ πέμπτον κεντρικὸν κατὰστασμα, ἐν ᾧ εὐρίσκον- ται καὶ τὰ γραφεῖα τῆς διευθύνσεως μετὰ τῆς κατοικίας τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, στρατωνίζονται δύο οὐλαμοὶ μετὰ μιᾶς ἀτμοκι- νήτου ἀντλίας, μιᾶς χειροκινήτου καὶ τῶν ἀναγκαιούτων αὐταῖς ἐξαρτημάτων, ἦτοι ἴππων, ἀ- μαξῶν ὑδροφόρων, ἀμαξῶν διὰ κλιμακας, ἐργαλεῖα καὶ σκεύη, ἀμαξῶν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀν- δρῶν κλπ.

Ἐκαστον τῶν πέντε τούτων κεντρικῶν κατὰστασμάτων ὑπάγονται δύο μικρότεροι σταθ- μοί, ἐν οἷς σταθμεύουσιν ἀνὰ εἰς οὐλαμὸς μετὰ μιᾶς χειροκινήτου ἀντλίας καὶ τῶν παρακολου- θημάτων. Ὡστε ἐν συνόλῳ ὑπάρχουσι διεσπαρ- μένοι ἀνὰ τὴν πόλιν κατὰ συμμετρίαν ἀποστάσεις δεκαπέντε σταθμοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ἐκαστος δὲ τούτων ἔχει ἴδιον τηλεγραφικὴν συσκευὴν, οὕτως ὥστε εὐθὺς ὡς ἐδηλωθῇ πῦρ, ἠχεῖ πρῶτον μὲν προειδοποιητικὸς τηλεγραφικὸς κώδων εἰς πάν- τας τοὺς σταθμοὺς ταυτόχρονως, εἰτα δὲ ἐπα- κολουθεῖ τηλεγράφημα ἀγγέλλον πῦρ μέγα, μέ- τριον ἢ μικρόν, τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας ἐν ἣ ἐξερράγη. Ὁ ἀρμόδιος σταθμὸς λαμ- βάνει ἀμέσως πρῶτος τὸ τηλεγράφημα, ὅπερ εἰς πάντας τοὺς σταθμοὺς καθ' ὄλην τὴν πόλιν φθά- νει ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας. Ὁ σταθμὸς λοιπὸν ἐκεῖνος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὀποῖου ὑπάγεται ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀποστέλλει ἀν- δρα, μετ' ἀντλίας πάντοτε, καὶ ἀν ἀκόμη τὸ πῦρ ἐδηλώθη μικρόν. Ἀναλόγως δὲ τῶν διαστάσεων τοῦ πυρὸς εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ συντρέξουσιν ἐπικου- ρικῶς πρῶτον μὲν ὁ κεντρικὸς σταθμὸς τῆς περι- φερείας, εἰτα δὲ ὁ ἕτερος τῶν μικρῶν ἢ καὶ οἱ δύο, ἀν τὸ πῦρ ἐξ ὑπαρχῆς ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κεντρικοῦ, τελευταῖον δὲ καὶ αἱ γείτονες περιφέρειαι, ὅπερ ὅμως οὐδέποτε σχε- δὸν μέχρι τούδε συνέδη. Ἡ ὑπηρεσία εἶνε οὕτως ὀργανισμένη, ὥστε εἰς πᾶσαν εἰδοποίησιν πυρὸς, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ δοθῇ διαταγή, ὁ ἀρμόδιος σταθμὸς προβαίνει εἰς τὸ ἔργον ἢ βοηθοῦσιν οἱ ἄλλοι ἀνευ ἀνταλλαγῆς ὀδηγιῶν καὶ ἐκ μόνης τῆς τηλεγραφικῆς εἰδοποιήσεως. Ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀγγελίας ἐκ τοῦ τόπου τῆς πυρκαϊᾶς μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ἀφίξεως ἐνὸς πλή- ρους καὶ ἀβλυπάρκτου τμήματος τοῦ πυροσβεστι- κοῦ σώματος ὑπελογίσθη διὰ τὸ ἔτος 1883 κατὰ μέσον ὄρον εἰς πρῶτα λεπτὰ 10,06, ἀλλ' ὁ χρό- νος ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς τηλεγραφικῆς εἰδοποιή- σεως εἰς τὸν σταθμὸν μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς

1 Ὡς μέγα πῦρ ὀρέεται ἐκεῖνο πρὸς τὴν καταπαλέμειν τοῦ ὀποῖου πρέπει νὰ ἐνεργήσῃται κατ' ἔλαχιστον ὄρον δύο ἀντλίας, ὡς μέτριον, ἐκεῖνο δι' ὅ πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ μετὰ τοὐλάχιστον ἀντλία, καὶ ὡς μικρὸν τὸ μὴ ἀπαιτοῦν τὴν ἐ- νεργεῖν οὐδεμίαν ἀντλία (σελ. 81).

αγγλίας μετά των ανδρών επί του τόπου υπα-
 λογισθη κατά μέσον ὄρον εἰς πρῶτα λεπτά 6,28.
 Εἶνε περίεργον, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος, ὁ μεσολαβῶν
 μέχρι τῆς παροχῆς ἀποτελεσματικῆς βοήθειας,
 περιορίζεται κατ' ἑτος δευτερόλεπτά τινα, μέχρις
 οὐ φθάσῃ εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Witte ὀριζόμενον
 ὡς ἐπαρκούν χρονικὸν διάστημα, ὅπου οὗτος ὑπο-
 λογίσει εἰς πρῶτα λεπτά 11—11, 50, κατ'
 ἀνώτατον ὄρον ἀπαιτούμενα ἀπὸ τῆς στιγμῆς καὶ
 ἤν ἀνεχώρησεν ἢ εἰδῆσιν ἐκ τοῦ τόπου τῆς πυρ-
 καϊᾶς μέχρι τῆς ἀφίξεως αὐθυπάρκτου τμήματος
 τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος εἰς τὸ ἀπώτατον
 σημεῖον ἐκάστης περιφέρειας. Διαιρεῖ δὲ τὸν
 χρόνον οὕτω:

- 5 πρῶτα λεπτά, μέχρις οὐ διαδοθῇ ἡ τηλεγραφικὴ εἴδησις
 εἰς ἄλλους τοὺς σταθμοὺς
- 1 ἐν καιρῷ ἡμέρας ἢ 1 1/2 ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ ζεῦξιν καὶ
 ἕσθον 1
- 5 μέχρι τῆς ἀφίξεως ἀντλίας μετ' ἀνδρῶν εἰς τὸν τόπον τῆς
 πυρκαϊᾶς.
- 11 ἢ 11 1/2 ἐν ἡμέρᾳ κατ' ἀνώτατον ὄρον 1.

Εἰς τοὺς διατάζοντας νὰ πιστεύωσι τὸν ὑπο-
 λογισμὸν τοῦτον τοῦ κ. Witte παραθέτω τὰς ἀ-
 κολουθοῦς σημειώσεις. Κατὰ τὸ 1883 ἀπὸ τῆς
 ἀναχωρήσεως τῆς εἰδήσεως ἐκ τοῦ τόπου τῆς
 πυρκαϊᾶς μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ἀφίξεως αὐθυπάρ-
 κτου τμήματος τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος κατα-
 ναλώθησαν:

Ἡμερᾶς πυροσβ. κατ' ἐκ- τὴν ἀποστολὴν τὴν ἀπὸ τῆς πυρκαϊᾶς	Ὁ ρυθμὸς διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰς ἄλλους τοὺς σταθμοὺς	Ἡμερᾶς ἀφίξεως ἀντλίας εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς
06	00	00
07	00	00
08	00	00
09	00	00
10	00	00
11	00	00
12	00	00
13	00	00
14	00	00
15	00	00
16	00	00
17	00	00
18	00	00
19	00	00
20	00	00
21	00	00
22	00	00
23	00	00
24	00	00
25	00	00
26	00	00
27	00	00
28	00	00
29	00	00
30	00	00
31	00	00

Οὕτως ὥστε εἰς τὰς 640 πυρκαϊᾶς ἐκ τῶν
 711 τοιούτων, εἰς 25 παρευρέθη κατὰ τὸ 1883
 πυροσβεστικὸν ἄγλημα, ἐπετεύχθη δὲ ὑπολογισμὸς
 τοῦ κ. Witte στηριζόμενος εἰς τὴν συντόμωσιν
 τοῦ χρόνου, ἣν ἐκέρδιεν ὄχι μόνον διὰ τοῦ νέου
 συστήματος τῆς ἐπιστάσεως, ὅπου εἰσέγαγε καὶ
 ὅπου δὲν ἐμποδίζει τοὺς ἱπποὺς νὰ μένωσιν ἡμέ-
 ρας καὶ νυκτὸς ἐπισσαγμένοι, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν
 νέων μηχανισμῶν ἀπλουστάτης καὶ στρενωτάτης
 ζεύξεως καὶ πρὸ πάντων διὰ τοῦ πλέγματος τῶν
 τηλεγραφικῶν συρμάτων, ὅπου ἀφίερσεν εἰς τὴν
 ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος, τὰ τηλε-
 γραφήματα τοῦ ὁποῖου ὠρίσθη νὰ προτιμῶνται
 κατὰ τὴν διαβίβασιν τῶν τῆς Ἀστυνομίας καὶ
 δημαρχίας, ὣν ἡ ὑπηρεσία διὰ τοῦ αὐτοῦ τηλε-
 γραφικοῦ πλέγματος ἐκτελεῖται.

Διότι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀρχῶν τούτων
 ὑπάρχει ἐν Βερολίνῳ ἰδίᾳ τηλεγραφικὴ διεύθυνσις
 ἀπαρτιζομένη ἐκ 4 ἀνωτέρων τηλεγραφητῶν,
 8 τηλεγραφητῶν, 8 βοηθῶν, 1 ὑπέρτερο τοῦ

1. Σημειώσθων, ὅτι οἱ ἄνδρες ὄλων τῶν σταθμῶν εἰσέρχονται
 ἐπὶ ποδῶν καὶ ἀπασχευάζουσι πάντα πρὸς ἕσθον ἅμα τῷ
 προσδιοριστικῷ κώδικισμῳ.
 2. Τοῦτον ὄντως τοῦ ἀνωτάτου ὄρου, ὁ μέσος θέλει περιο-
 ρισθῇ εἰς 5—6 πρῶτα λεπτά, ἥτοι κατὰ 4—5 ὀλιγώτερον τοῦ
 νῦν.

γραφείου, 2 ἐπιθεωρητῶν καὶ 1 βοηθοῦ ἐπιθεω-
 ρητοῦ. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν λοιπὸν τῶν τῶν τού-
 των ἀρχῶν τῆς πόλεως διέθετε κατὰ τὸ 1883 ἡ
 τηλεγραφικὴ αὐτὴ διεύθυνσις 97 μὲν σταθμοὺς πρὸς
 ἄμεσον συνδιαλεκτικὴν συκοινωνίαν, 1 δὲ κεν-
 τρικὸν σταθμόν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων διὰ τὴν ἀπο-
 κλειστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστικοῦ σώματος
 διέθετε 204 σταθμοὺς μετὰ 223 συσκευῶν, ὡν αἱ
 47 εἶχον διατεθῆ πρὸς ἄμεσον ὑπὸ τῶν πολιτῶν
 ἀγγελίων τῶν πυρκαϊῶν, καὶ εἶχε στήσει 37 φα-
 νοῦς δεικνύοντας τὸ μέρος ὅπου εἰρίσκετο τοιαύτη
 εἰδοποιητικὴ συσκευή, δι' ἧς οἱ πολῖται ἄνευ με-
 σολαβήσεως τηλεγραφητοῦ δύνανται νὰ ἀναγγεί-
 λωσι τὸ ἐκράγην πῦρ. Κατὰ τὸ 1883 διὰ τοῦ
 τηλεγραφικοῦ τούτου συμπλέγματος διεβιβάθη-
 σαν ἐν ὅλῳ 216,722 τηλεγραφήματα, ἐξ ὧν διὰ
 τὴν πρῆγούσαν μὲν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροσβεστι-
 κοῦ σώματος 12,965 καὶ ἀποβλέποντα πυρκαϊᾶς
 μόνον 681, τὰ δὲ λοιπὰ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς
 ἀστυνομίας καὶ δημαρχίας.

Ἐν γένει λοιπὸν διὰ τῆς μελετημένης δια-
 ρέσεως τῆς πόλεως εἰς πυροσβεστικὰς περιφέρειας,
 διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τηλεγραφικῆς συκοινωνίας,
 προτιμηθείσης ταύτης τῆς τηλεφωνικῆς, ὅπου
 ἐφαρμοζομένου οὕτω τοῦ scripta manenti ἐφα-
 ριθοῦται ἡ εὐθύνη τυχόντος τινὸς λάθους, δι'
 τῆς παραδοχῆς ἀπλουστάτης ζεύξεως καὶ ἐπι-
 σάξεως, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τῆς ἀπαραμίλλου
 πειθαρχίας καὶ ἐντελεστάτης γνώσεως ὑπ' ἐκάστου
 πυροσβεστοῦ τοῦ ἰδίου καθήκοντος, οὕτως ὥστε
 ἄνευ συγχύσεως καὶ χρονοτριβῆς νὰ ἐκτελεῖται
 ἀστρατηαίως ἡ ὑπηρεσία, κατορθώθη νὰ ἀφικνη-
 ταί εἰς τὸν τόπον τοῦ πυρός ἐπαρκῆς πάντοτε
 βοήθεια μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ἐν ναυ-
 μαστῇ συντομίᾳ χρόνου.

Πόσον δὲ τὸ προσωπικὸν ὄλον, δι' οὗ κινεῖται
 ὁλοὶ μαγικῶς ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ μηχανὴ;
 Μόνον 800 ἄνδρες! Εἰς διοικητῆς, ὁ κ. Witte,
 εἰς ἐπιθεωρητῆς, 4 ἀξιωματικοί, 7 ἐφεδροὶ ἀξιω-
 ματικοί, 1 ἐπιλοχίας διευθυντῆς τῆς ἀποθήκης,
 1 ἐπιλοχίας ἐπὶ τοῦ ὀπλοστασίου, 5 ἐπιλοχίας
 λόχων, 63 ἀρχιπυροσβεσταί, 8 μηχανικοὶ τῶν
 ἀτμομηχανῶν, 249 πυροσβεσταί, 426 ἀντιλη-
 ταί (ὡν 68 καὶ εἰς ἀμαξηλασίαν ἀσχολούμενοι)
 καὶ 20 ἀμαξηλάται. Τὸ οὕτως ἀπαρτιζόμενον
 σῶμα διαιρεῖται εἰς πέντε λόγους, ὡν ἕκαστος
 εἰς 4 οὐλαμοὺς. Ἐκαστος λόγος ἔχει εἰς τὴν
 ὑπηρεσίαν αὐτοῦ μίαν ἀτμοκίνητον ἀντλίαν καὶ
 τρεῖς χειροκίνητους, ἀπασχολεῖ δὲ τοὺς μὲν δύο
 οὐλαμοὺς τοῦ μετὰ τῆς ἀτμοκίνητου ἀντλίας καὶ
 τῆς μίᾳς χειροκίνητου εἰς φυλακὴν παρ' ἐνὶ τῶν
 πέντε κεντρικῶν καταστημάτων, τοὺς δὲ ἄλλους
 δύο οὐλαμοὺς μετὰ τῶν δύο χειροκίνητων ἀν-
 τλιῶν, ἀνα ἕνα μετὰ μίᾳς ἀντλίας, παρ' ἐκατέρῃ
 τῶν δύο μικρῶν σταθμῶν, οἵτινες ὑπάρχουσι εἰς
 τὴν περιφέρειαν τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος, ἐν
 ᾧ ἀνέλαθεν ὑπηρεσίαν ὁ λόγος. Ἴνα δὲ τις κα-

ταταχθῆ ὡς πυροσβέστης πρέπει α') νὰ ἔχη ἀ-
 φυπηρετήσαι τοῦ στρατοῦ μὲ διαγωγὴν ἀμέμπτου
 β') νὰ γνωρίζῃ τέχνην τινὰ, κατὰ προτίμησιν
 δὲ νὰ εἴνε κτίστης, ξυλουργός, ἢ σιδηρουργός·
 γ') νὰ μὴ ἔχη ἥλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν·
 δ') νὰ ἔχη ἀρχὰς γυμναστικῆς. Ἡ ὑπηρεσία
 τοῦ πυροσβεστοῦ ἐν τῇ φυλακῇ διαρκεῖ 48 συν-
 εχεῖς ὥρας, μετ' ἧς ἀπολαμβάνει 24 ὥρων ἀνά-
 κausιν μόνον εἰς τὰ γυμνάσια παρευρισκόμενος.
 Ἐγυμνάζεται οὐδὲ τακτικῶς καὶ διαρκῶς εἰς πάντα
 τὰ καθήκοντα καὶ πάντας τοὺς κλάδους τῆς πυ-
 ροσβεστικῆς οὗτος, ὥστε ἐν τῷ κινδύνῳ νὰ δύ-
 ναται μετὰ γνώσεως ἀκριβοῦς νὰ παράσχη παντα-
 χοῦ πᾶσαν βοήθειαν ἀποτελεσματικῶς.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος διατίθενται
 112 ἱπποί, ὡν ἕκαστος κατὰ μέσον ὄρον ἔχει
 ἄξιαν μὲν 1,178 μάρκων (=1,472,50 φρ.), ἡλι-
 κίαν δὲ 8—9 ἐτῶν καὶ μέγεθος 1,76 τοῦ γαλ-
 λικοῦ μέτρου. Οἱ ἱπποὶ οὗτοι κατατεταγμένοι εἰς
 56 ζεύγη εἴνε διερρημένοι εἰς τοὺς πέντε λόγους
 ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστου. Καὶ 51 μὲν
 ζεύγη εὐρίσκονται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς
 ἐπισσαγμένοι πρὸς ζεῦξιν, τὰ δὲ λοιπὰ πέντε,
 ἐκ περιτροπῆς μεταξὺ τῶν 56 ἐκλεγόμενα, δια-
 τοῦσιν εἰς ἐφεδρείαν, ἐν ζεύγος παρ' ἐκάστῃ
 λόγῳ.

Τὸ ἐξῆς σκευὴ διαθέτει διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ
 τοῦ σώματος: 21 μεγάλας χειροκίνητους ἀντλίας,
 ὡν 10 εἰς ἄμεσον ἐφεδρείαν, 17 ἀμάξια διὰ με-
 ταφορὰν σωλήνων, ὡν 2 εἰς ἐφεδρείαν, 4 τροχο-
 κίνητους κάρους πάντας εἰς ἐφεδρείαν, 15 ἀμάξια
 πρὸς μεταφορὰν πυροσβεστών, ὡν 2 εἰς ἐφεδρείαν,
 4 ἀμάξια ἐργαλείων, 1 ἀντλία μικτοῦ συ-
 στήματος δι' ἀερίου καὶ ἀτμοῦ κινουμένην, 1
 προβλεπτικὸν ὕδατος καὶ σωλήνων φορεῖον, 1
 σκευαγωγὸν ἀμάξια μετὰ σιδηρῶν μηχανικῆς δια-
 σωστικῆς κλίμακος, 7 ἀτμοκίνητους ἀντλίας, ὡν
 2 εἰς ἐφεδρείαν καὶ 8 ατμομηχανεῖα. Ἐκτὸς δὲ
 τούτων σημαντικὸν ἀριθμὸν προφυλακτικῶν κατὰ
 τῆς θερμότητος καὶ τοῦ καπνοῦ στολῶν, ἀναπνευ-
 στηρίων συσκευῶν, ἀσφαλιστικῶν φανῶν, σωστι-
 κῶν συσκευῶν τῶν Flinker καὶ ἄλλων ἐργαλείων
 καὶ σκευῶν.

Ἄλλ' ὄντως ἐνταῦθα τοῦ λόγου περὶ τῶν
 μηχανικῶν σκευῶν, ὀφείλω νὰ μνημονεύσω ἰδι-
 αιτέρως δύο τινῶν. Πρῶτον τῆς σκευαγωγῆς
 ἀμάξιας, ἥτις ἤμεις καὶ ἄνδρας ταύτοχρόνως μετα-
 φέρει πάντοτε, τῆς μετὰ σιδηρῶν μηχανικῆς
 διασωστικῆς κλίμακος. Ἡ σιδηρᾶ αὐτὴ διασω-
 στικὴ κλίμαξ ἀναπύσσεται, στερεώτατα ὀρθου-
 μένη, δι' ἀπλουστάτου τινὸς μηχανισμοῦ αὐτο-
 μάτως ἀνεγειρομένην καὶ προσαρμολομένην τῶν
 διαφόρων αὐτῆς τεμαχιῶν, εἰς ὕψος κατ' ἀρέ-
 σκειαν μέχρις 24 1/2 μέτρων ἐντὸς 4 1/2 λεπτῶν
 τῆς ὥρας! Δι' εὐκολιάτης δὲ καὶ ταχύτατα
 ἐκτελουμένης περιστροφῆς τῆς βάσεως προσθά-
 νει νὰ προσφέρῃ τὴν σωστικὴν αὐτῆς συνδρομήν

καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἀπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ σημείου.

Τὸ δεύτερον μηχανικὸν ἀντικείμενον, οὔτινος
 ἰδιαιτέρα μνεῖα δεῖν νὰ γείνη, εἴνε ἡ δι' ἀτμοῦ
 καὶ ἀερίου κινουμένη ἀντλία, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ.
 Witte ἐπινοηθείσα. Ἐν ἄλλῃ ἕως πολιτεία ὁ
 κ. Witte, αὐτὸς ὡν ὁ διοικητῆς τοῦ σώματος
 καὶ ὁ μόνος μετ' ἀθλητικῆς εἰδικῆς καὶ ἀρμοδίου
 νὰ παραδειχθῆ ἢ ἀπορρίψη τελειοποιήσιν τινα τῶν
 ὀργάνων, θὰ εἰσῆγεν ἀμέσως τὴν ἰδίαν ἐφεύρεσιν
 καὶ ἐξησφαλισμένως ὡν διὰ προνομίου ἐφευρέσεως
 (patent) θὰ κατάρθου νὰ πλουτίσῃ ἐντὸς ὀλίγου.
 Ἄλλ' ὁ κ. Witte ἐφρόντισε μὲν νὰ ἐξασφαλίσῃ
 τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ διὰ τοιοῦτου προνομίου, τὴν
 περαιτέρω ὅμως συνηγορίαν περὶ τῆς εἰσαγωγῆς
 τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀνέθετο εἰς τὴν εὐγλυτ-
 τίαν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐστηρῶς πειραματι-
 κῆς ἐξετάσεως. Οὕτω λοιπὸν ἐξ ὀργάνων, ὡν
 ἐμελετᾶτο ἡ διὰ πρῶτην φορὰν εἰσαγωγῆ, κα-
 τηρήθη τὸ πειραματικὸν ἄγλημα συγκείμενον
 ἐκ τῆς σκευαγωγῆς ἀμάξιας μετὰ τῆς σωστικῆς
 σιδηρῆς κλίμακος καὶ τῆς σωστικῆς συσκευῆς
 τοῦ Flinker, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἐκ τοῦ
 προβλεπτικοῦ ὕδατος καὶ σωλήνων φορεῖου, προ-
 ωρισμένου διὰ τὴν πρῶτην καταπολέμησιν τοῦ
 πυρός, καὶ ἐκ τῆς δι' ἀτμοῦ καὶ ἀερίου κι-
 νουμένης ἀντλίας τοῦ κ. Witte. Τὸ πειραμα-
 τικὸν τοῦτο ἄγλημα σταθμεύει ἀπὸ τοῦ Σεπτεμ-
 βρίου τοῦ 1883 ἐν τῷ κεντρικῷ καταστήματι τῆς
 διοικήσεως καὶ ἐκπέμπεται εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως
 τὰς εἰς τὴν περιφέρειαν τούτου ἐπισυμβαινούσας
 πυρκαϊᾶς. Ἡ ἕκθεσις μνημονεύουσα τῶν μέχρι
 τοῦδε τελεσθέντων πειραμάτων ἀναφέρει ὅτι
 πᾶσι τὰ μηχανήματα ταῦτα ἀπεδείχθησαν
 ὄντα οὕτω κατεσκευασμένα, ὥστε «δὲν προκύ-
 πτουσιν ἄξια μνεῖας βραδύτητος, αἵτινες ἄλλως
 εἰς διγλώτερον χρονικὸν διάστημα ἠδύναντο νὰ
 ἐξομαλυνθῶσιν· εἰς τινὰς μάλιστα περιστάσεις
 τὸ πυροσβεστικὸν τοῦτο ἄγλημα ἐπετάχυνεν εἰς
 ἐξῆς εὐνοϊκὸν σημεῖον τὰς πυροσβεστικὰς ἐργα-
 σίας καὶ παρουσίασε σημαντικὴν ὑπεροχὴν ἐν
 συγκρίσει πρὸς τὰ συνήθη πυροσβεστικὰ ἄγλη-
 ματα». Καὶ ὅμως μετ' ὅλα ταῦτα νῦν παρα-
 σκευάζεται ἡ εἰσήγησις μάλισ διὰ τὴν γενικὴν
 αὐτῶν παραδοχὴν.

Τὰ κυριώτερα προτερήματα τῆς ἐφευρέσεως
 τοῦ κ. Witte συνοψίζονται οὕτως: Ἀφοῦ εἴνε
 ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀτμοκίνητος ἀντλία εἴνε
 ἀσυγκρίτως ἀποτελεσματικώτερα τῆς χειροκίνη-
 του, εὐκατεῖον θὰ ᾖτο νὰ εἰχομεν ἀμέσως ἀπὸ τῶν
 πρώτων ἐργασίων, ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ πυροσβε-
 στικοῦ ἄγματος εἰς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς, τὴν
 συνδρομὴν μίᾳς ἀτμοκίνητου ἀντλίας. Ἄλλ' αἱ
 πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πυρός ἐργασίαι οὐδεμίαν
 ἐπιτρέπουσιν ἀπώλειαν χρόνου, καὶ διὰ τοῦτο,
 τῆς ἀτμοκίνητου ἀντλίας ἀπαιτούσης χρονικὸν
 τι διάστημα μέχρι θερμάνσεως τοῦ ὕδατος καὶ

αναπτύξεως επαρκούς ατμού όπως τετή η μηχανή εις κίνησιν, εκ των προτέρων αδυνάτου ούσης διά πολλούς λόγους τής εις έκαστον σταθμόν υπάρξεως μίας έτοιμου υπό ατμόν αντλίας, προτιμιάται η χειροκίνητος διά τας πρώτας πυροσβεστικές εργασίας. Ο κ. Wille εφαρμόσας γνωστές αρχάς απεσβήσε πᾶσαν απόλειαν χρόνου. Διότι η μηχανή δύναται να τετή εις κίνησιν ἅμα τη ἀφίξει εις τόν τόπον τής πυρκαϊᾶς δι' ἀερίου αναπτυσσόμενου ἐντός του ἀτμολέθης. Πρὸς τοῦτο παρὰ τὸν λέθηρα τής ἀτμομηχανῆς ἐποποιήθητε κατὰ πλάτος δύο σιδηρᾶς ραίλας, εἰς σχῆμα σωλήνων, περιεχούσας ὀκτώ χιλιογράμματα ἀνθρακικοῦ ὀξέος εἰς ὑγρὰν κατάστασιν. Αἱ ραίλαι αὗται συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ ἀτμολέθης διὰ σωλήνων. Ἀνοιγόμενης τής ἀσφαλτικῆς δικλείδος τῶν σωλήνων τούτων καὶ ἀριεμένης οὕτως ἐλευθερίας τής ἐισπηδήσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἐντός τοῦ ἀτμολέθης, ἀναπτύσσεται ἐκεῖ αὐτοστιγμῆ ἀέριον μέχρι τεσσάρων κυβικῶν μέτρων, ὅπερ παράγει κινητήριον δύναμιν 80—90 ἀτμοσφαιρῶν. Ὑπολογισθείσης δὲ τής διαρκείας τής κινητήριου ταύτης δυνάμεως, ἀπεδείχθη ὅτι αὕτη ἐφαρκεῖ μέχρις οὗ ὁ μηχανικὸς παρασκευασθῆ διὰ τοῦ πυρὸς ατμῶν, ὅτε ἡ μηχανή ἐξακολουθεῖ ἀνευ διακοπῆς νὰ κινήται, οὐχὶ πλέον δι' ἀερίου, ἀλλὰ δι' ατμοῦ. Βίβη περὶ τὸν νὰ υποδείξω ἐνταῦθα τήν σημαντικότητά τής ἐπινοήσεως, ἀφού τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἀπεδείχθησαν πολὺ ἀνώτερα ἢ ὡς μετριοφρόνως περιγράφονται ἐν τῇ Ἐκθέσει διὰ τῶν ἀνωτέρων μνημονοθεισῶν φράσεων.

Ποῖα εἶνε τὰ ἀποτελέσματα τής δράσεως τοῦ οὕτως ὁργανισμένου καὶ διὰ τόσῃ τελείων ὀργάνων ἐφοδιασμένου πυροσβεστικοῦ τούτου σώματος ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐξῆς ὀλίγα στατιστικαὶ σημειώσεις. Κατὰ τὸ 1883 συνέστησαν ἐν Βερολίνῃ 1923 πυρκαϊαί, ἐξ ὧν εἰς 711 μόνον παρήστη ἀνάγκη νὰ προσκλήθῃσι πυροσβέσται, τῶν λοιπῶν μικρῶν πυρῶν ἀποσβεσθεισῶν ἀνευ πυροσβεστικῆς βοήθειας ὑπὸ τῶν ἐνοίκων, καὶ ἐκ τῶν 711 πάλιν μόνον εἰς 128 παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσωσιν ἀντλία. Ἐκάστη τῶν 711 πυρκαϊῶν ἀπεσβέσθη κατὰ μέσον ὄρον εἰς χρονικὸν διάστημα 58 λεπτῶν τής ὥρας. Καὶ εἰδικώτερον, ὁ μέσος ὄρος τοῦ διαπαυθέντος χρόνου πρὸς ἀπόσβεσιν μεγάλων μὲν πυρκαϊῶν ἦτο ὦραι 5, 20', μετρίων δὲ ὦραι 1,46' καὶ μικρῶν μόνον λεπτὰ 42. Ἐν συνόλῳ αἱ 711 αὗται πυρκαϊαὶ ἀπεσβέσθησαν εἰς χρονικὸν διάστημα 692 ὠρῶν καὶ 34' λεπτῶν.

Καὶ ἐπειδὴ περιεπλέχθημεν εἰς στατιστικὰς πληροφορίες, αἵτινες τόσον εὐχαρίστως ἀναγινώσκονται καὶ ὧν βρήθῃ ἡ Ἐκθεσις, ἢν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῶν ὑπολογισμῶν πάντων παρὰ τῆς πυροσβεστικῆς

σώματι τοῦ Βερολίνου φθάνει εἰς τοιοῦτο σημεῖον ὅστε ὑπελογισθῆ ἔτι καὶ τὸ ὕδωρ ὅπερ ἐκ τῶν τῆς πόλεως ὑδραγωγείων καὶ φρεάτων καθίει καὶ ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν τοιοῦτων ἑδαπανήθη πρὸς ἀπόσβεσιν ἐκάστης πυρκαϊᾶς. Ἐγχειράσθη λοιπὸν διὰ τὰς 128 πυρκαϊὰς, κατ' ἂς αἱ ἀντλία ἐνήργησαν 6,196,464 λίτραι ὕδατος, ἧτοι δι' ἐκάστην πυρκαϊάν, εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τής ὁποίας ἐνήργησαν ἀντλία, ἐξωδεδύθησαν 48,410 λίτραι ὕδατος κατὰ μέσον ὄρον. Σημειωτέον δὲ ὅτι διὰ τὰς 21 πυρκαϊῶν ἐκ τῶν 128 ἑδαπανήθησαν τὰ 95,55 ἑκατοστὰ τοῦ ὀλικῆ ποσοῦ τοῦ διαπαυθέντος ὕδατος ἕνεκα τῶν κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας διαστάσεων τοῦ πυρὸς.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων βεβαίως τής δραστηριότητος καὶ τελειότητος τοῦ σώματος τούτου πρέπει νὰ θεωρηθῆ καὶ τὸ ὅτι καίτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν πυρκαϊῶν ἐν γένει κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1873 δεκαετίαν αὐξάνει κατ' ἔτος σπουδαίως, ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν μεγάλων καὶ μετρίων πυρκαϊῶν βαθμιαίως ἐλαττοῦται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅπερ ἀποδεικνύει, πόσον ἀποτελεσματικῶς αἱ πυροσβέσται τοῦ Βερολίνου περιορίζουσι τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πυρὸς. Ὁ κατωτέρω πίναξ ἐμφάνει τὸν ἐξ ἐκάστης κατηγορίας πυρκαϊῶν ἐπίστοιον ἀριθμὸν αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τῆς ἐκάστης.

ἜΤΗ	ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ ΕΠὶ ΤΟΙΣ 100 ΕΣ ΕΚΑΣΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΥΡΚΑΙῶΝ ΕΤΗΣΙΩΣ			
	Μεγάλα	Μέτρια	Μικρά	Ἀπορία
1873	4,9	8,3	86,8	100
1874	4,7	7,9	87,4	100
1875	3,8	5,6	90,6	100
1876	2,2	5,2	92,6	100
1877	2,2	3,8	94,0	100
1878	1,8	4,2	94,0	100
1879	1,8	3,4	94,8	100
1880	2,0	3,0	94,1	100
1881	2,1	3,6	94,3	100
1882	1,5	4,5	94,0	100
Ἐν ὄλῳ κατὰ τὴν ἑκαετίαν	27,0	50,4	922,6	1000

Ἦτο δὲ φυσικὸν, ὅτι τοιαῦτα εὐάρεστα ἀποτελέσματα ἐμελλον νὰ ὠφελήσωσι καὶ τὰς πυροσβεστικὰς ἐταιρίας. Ὅντως δὲ αἱ ἐν συνόλῳ ἀποζημιώσεις πασῶν τούτων περιορίσθησαν κατὰ τὸ 1883 διὰ μὲν τ' ἀκίνητα εἰς 82 Pfennige (ἐν Pfennige=1,25 τοῦ ἑκατοστοῦ τοῦ φράγκου) ἐπὶ 1000 μάρκων τοῦ ὀλικῆ ποσοῦ τῶν ἀσφαλειῶν, διὰ δὲ τὰ κινήτὰ εἰς 61 Pfennige ἐπὶ 1000 μάρκων τοῦ ὀλικῆ ποσοῦ τῶν ἀσφαλειῶν. Οὕτω βεβαίως ἐξηγοῦνται καὶ τὰ μεγάλα μερίσματα, ἅτινα αἱ ἀσφαλτικαὶ ἐταιρίαι ἐν Γερμανίᾳ, μετ' ὅλην τὴν ἀπίστευτον πληθὺν τοιοῦτων, διανεμοῦσι τοῖς μετόχοις αὐτῶν. Κυνόητον δὲ, ὅτι τὰ κέρδη ταῦτα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαφύγοσι τὴν προσοχὴν τής γερμανικῆς κυβερνήσεως ἧτις σήμερον μελετᾷ τὴν ἐκπολιτείας

(Verstaatlichung) τῶν ἀσφαλτικῶν ἐν γένει ἐταιριῶν κατὰ τὰς αρχάς τοῦ οικονομολογικοῦ προγράμματος τοῦ Βίσμαρκ.

Πόση ἡ δαπάνη διὰ τὴν συντήρησιν τοιοῦτου σώματος; ἠθελε τις βεβαίως ἐρωτήσει. Εἰς 1,327,548 μάρκων ἀνήλθον αἱ δαπάναι αὗται κατὰ τὸ 1883 ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα, εἰς δὲ ποσὸν προσθετέον καὶ 59,054 μάρκα διὰ τὰς δαπάνας τῶν τηλεγράφων τής πόλεως. Ὅστε ἐν συνόλῳ 1,386,602 μάρκα ἀπαιτοῦνται δι' ὅλην τὴν τελειότητά ταύτην. Ὁμολογήσωμεν, ὅτι εἶνε πολὺ ὀλίγα!

Πρὶν καταλήξω δέον ν' ἀναφέρω ὅτι οἱ πυροσβέσται τοῦ Βερολίνου κατὰ τὸ 1883 προσέφερον ἀποτελεσματικῶς τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, ἐκτός πυρκαϊῶν, εἰς 32 περιπτώσεις κατ' ὄσον ἐπρόκειτο νὰ ἐκβάλῃσι καταπλακωθέντας ἀνθρώπους, ἢ νὰ κρημνίσωσιν ἐπικινδύνους οἰκοδομάς, ἢ νὰ κενώσωσι πλημμυρησαντάς γῶρους, ἢ ἄλλα κερφόμοια νὰ ἐπιχειρήσωσι. Ἐπίσης ἰδιαίτερας μελείας ὄξειον εἶνε, ὅτι θύματα τής αὐτοκαρνήσεως καὶ τοῦ καθήκοντος ἀριθμεῖ ἐν ἔτει 1883 τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τρεῖς μὲν νεκροὺς ἐπὶ τὸ τόπου τοῦ πυρὸς, ὧν εἰς ἀξιωματικῶς, ἐξ δὲ πληγυμένους, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπικινδύνους.

Με τὴν σημείωσιν ταύτην τῶν ἀτυχῶν ἀλλ' εὐγενῶν θυμάτων ἠβελον κλείσει τὸ ἀρθροῖδιον τοῦτο, ἂν δὲν ἐνόμιζα ὅτι δέον νὰ μνημονεύσω καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ ὁ ἡγεμονικὸς οἶκος τής Πρωσίας, αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ πολῖται, δεικνύουσι ὑπὲρ τῶν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ πληθῆος προκινδυνουμένων ἀνδρῶν. Οὕτως ἡ μὲν αυτοκράτειρα δέχεται κατ' ἔτος τὸν διοικητὴν κ. Wille εἰς ἀκράσιαν, παρουσιάζοντα αὐτῇ τοὺς ἐκ τοῦ σώματος διακρίθοντας ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ, πάντες δ' οὗτοι λαμβάνουσιν ἀπὸ τῶν ἰδίων χειρῶν τῆς πολυτιμῆς ἐνθυμημάτων. Εἰς τὴν ὥραίαν ταύτην τελετὴν παρίσταται πάντοτε ὁ γέρον ἄυτοκράτωρ καὶ ἄλλα μέλη τής ἡγεμονικῆς οἰκογενείας. Μετ' ὑπερφρονείας ἀφ' ἑτέρου ὁ διάδοχος ὀδηγεῖ πάντοτε τοὺς ἐν Βερολίνῃ ξενίζομένους βασιλεῖς καὶ πρίγκιπας εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ σώματος καὶ ἐπιδεικνύει αὐτοῖς τὴν τελειότητα πάντων. Τοιαῦτας ἐπιθεωρήσεις ἐποίησαντο κατὰ τὸ 1883 οὐχὶ μόνον συνεχῶς ὁ διάδοχος, οἱ υἱοὶ του καὶ ἄλλοι Γερμανοὶ πρίγκιπες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ξένων ὁ πρίγκιψ τής Οὐαλλίας, ὁ διάδοχος τοῦ αὐστριακοῦ θρόνου, ὁ δούξ τοῦ Connaught καὶ ἄλλοι. Ἐκτός δὲ τῶν ἡθικῶν τούτων ἀμειβῶν, χρηματικὰ βραβεῖα ἀπονέμουσιν ἐκάστοτε τοῖς διακριθείσιν ἐκ τοῦ σώματος ἢ δημογρχία τοῦ Βερολίνου καὶ αἱ διαφοροὶ ἐταιρίαι.

Τοιοῦτο ἐν σκιαγραφίᾳ τὸ πυροσβεστικὸν σῶμα τής γερμανικῆς πρωτεύουσος. Καὶ προκειμένου νὰ καταλήξω ἐνταῦθα, οὐδένα ἄλλον ἐπίλο-

γον εὐρίσκω ἀρμοδιώτερον, ἢ τὴν εὐχὴν ν' ἀποκτήσωσι ποτε αἱ Ἀθηναὶ τοιαύτην τινὰ τελειότητα. Ἐν Βερολίνῃ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ν. ΡΟΥΚΗΣ

ἘΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚῆ ΧΩΡΑ

ἘΣ ΟΔΟΠΟΡΙΚῶΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕῶΝ

Γ'

Ἀπὸ Τουρνόβου εἰς Ρουστσοῦκιον.

Ἀμαξιοὶ ὁδοὶ ἐν Βουλγαρίᾳ. — Ὁφίς τοῦ ἐδάφους ἐκείθεν τοῦ Τουρνόβου. — Ἀπέλ.λα. — Γενικὸν στρατηγεῖον ἐπὶ τοῦ πολέμου. — Ἡ μεγάλη γέφυρα τοῦ Γιάντρα. — Ὁ Μακεδὼν ἀρχιεπίσκοπος. — Τὸ ὄξος τής Μπέλλας. — Τὸ φάσμα τῶν ληστῶν. — Οἱ φόβοι ἐνὸς ἀξιωματικοῦ. — Ὁ ἀρχηγὸς τής προστακτικῆς. — «Ἀρ σῶμε Ἰστανμπούλην». — Ἀνδραγάθημα τοῦ ἀξιωματικοῦ. — Τρεστανίτ. — Ἐμπροσθεν τοῦ Ρουστσοῦκιου. — Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου μου. — Τὸ Ρουστσοῦκιον. — Ἡ μεγάλη ὁδός. — Ἐν ἱστορικῶν αὐτῆς. — Εἰς πασσαῖς καὶ εἰς Ρωμῆος. — Ἡ εἰκὼν τής πόλεως. — Ἐπιστροφή εἰς Ἀθήνας.

Ἀπὸ Τουρνόβου εἰς Ρουστσοῦκιον εἶνε δρόμος δύο ἡμερῶν ἀκόμη. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς πόσων χιλιομέτρων, διότι ὑπάρχει ἀμαξιτός καὶ κατ' ἀποστάσεις σημειοῦνται τὰ χιλιομέτρα. Οἱ Τούρκοι, ἂν δὲν ἐπαρῶσαν ἄλλο τι ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἴσως ἄλλο τὸ πρακτεῖον πλην τής καλῆς διοικήσεως, ἧτις ὅμως καὶ αὕτη εἶνε ζήτημα ἂν θὰ ἦρακε πλέον εἰς τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, ἐπρόνοιαν τοῦλάχιστον νὰ κατασκευάσωσιν ὁδοὺς μετὰ τῶν κυριωτέρων αὐτῆς κέντρων, συμποσομέναις ἐν τῇ συνόλῳ εἰς 890 χιλιομέτρα. Ἀμφιβάλλεται ἐν οἱ ἐλευθερωθέντες ἡδη Βούλγαροι προσέβηκαν ἕκαστε καὶ δέκα μόνον, ἵνα συμπληρώσωσι τὰ 900. Τούτου λεχθέντος ἐν παρόδῳ, ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν ἡμῶν καὶ ἐξακολουθοῦμεν τὴν πορείαν.

Δύο ἡμερῶν δρόμος ἐπὶ ὠρῶν τὴν πρώτην καὶ ἐννέα τὴν δευτέραν ἐφ' ἀμάξης, καὶ οὐδὲν τὸ θελκτικόν. Μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τής βορείας στενοπραίας τοῦ Τουρνόβου ἀρχεται πλέον ἡ ἀγροικότερα φύσις καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι Ρουστσοῦκιου. Αἱ πεδιάδες δὲν εἶνε πλέον πεδιάδες, ἀλλ' ἀνώμαλα ἐδάφη τραχέως καλλιεργημένα καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν — εἶνε 29 Σεπτεμβρίου — μὲ τοὺς θερισμένους ἀγρούς, τὰ ξηρὰ στελέχη τῶν ἀραβοσίτων καὶ τὰς ἀνηρότους ἐκτάσεις ἀναδουσιν ὡς κεφαλὴ κοζάκου μὲ τὴν φοικιῶσαν κόμην ὑποτριγος. Μόλις κατ' ἀποστάσεις τὸ ἑδαφος ἀνυψοῦται χυθῶνως ἵνα σχηματίσῃ λοφίσκον τινὰ, ὁ ὁποῖος ὁμως πόρρω ἀπέχει ν' ἀναπαραστήσῃ τὰς μικρὰς ἐκείνας ἀναούσεις τῶν διακλαδώσεων τοῦ Αἴμου μὲ τὴν σφριγῶσαν αὐτῶν βλάστησιν, καὶ ἐπανάπτει πλαδαρὸς εἰς τὴν πρώτην τοῦ κατάστασιν. Δένδρα σπάνια, καὶ σχεδὸν οὐδὲν. Μόλις ἐν ἡ δύο χωρία, τὰ πρώτα ἀπὸ

Τυρνόβου, παριστώσι γραφικόν ὀλίγον θέαμα, τὰ ἐντευθέν πλέον αναφαίνονται μεταξύ φιλιῶν κοιλάδων κρυπτομένων ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὅσον καὶ ἀπὸ τῶν ἀνέμων. Οἱ χωρικοὶ ἀπαθεῖς, ψυχροί, ἀνασθητοὶ ἐλαύνουσι διὰ τῶν λυκρῶν κοιλάδων μεταλαμβάνοντες τῆς ὀφθαλμοῦ οὐχ ἦτον ἢ καὶ τῆς φύσεως αὐτῶν. Καὶ ἀν' δὲν ἦτο ὁ Γιάντρας ὅστις διαρρέων ἤραμος κατορθοὶ ἐναχοῦ νὰ αἰδῆ ζωηρότητα τινὰ εἰς τὰς ἀπεράντους αὐτὰς ἐκτάσεις, θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι ἀληθῶς διέρχεται διὰ στεππῶν. Δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι εἶνε τὸ ἀκαλλέστερον καὶ τὸ μαλλον ἀπειρόκαλον μέρος τῆς Ἰλλυρικῆς, μολονσὶ πράγματι τὸ μέρος τοῦτο δὲν εἶνε τὸ μόνον τοιοῦτον τῆς βιορειοτέρας Βουλγαρίας. Ἡ ἱστορία διήλθε δι' αὐτοῦ χωρὶς ν' ἀφῆση ἔγνος διαβάσεως καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν ἐλαχίστην εἰς τὸν τόπον ἔκφρασιν, καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ τις ἐντευθέν ἰδέαν τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ, θὰ ἐλάμβανε τινόντι τὴν χειρίστην. Εὐτυχῶς εἶδομεν ἤδη τὸ Ἰάβροθον, τὸ Τύρνοθον, ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐκατέρωθεν τοῦ Ἄβρου, αἵτινες κάμνουσιν ἡμᾶς ν' ἀμφιβάλλῃτε ἂν δικαιουσθε νὰ τὸν κατατάξῃτε εἰς τὴν κατωτάτην κλίμακα.

Εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ μεταξύ Τυρνόβου καὶ Μπέλλας ἀπαντᾷ ὁ σταθμὸς τοῦ χωρίου Κάτσινα, ἐνὸς τῶν ὀλίγων χωρίων τῶν διεσπαρμένων κατὰ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ βουλγαρικοῦ κόσμου, οὐχὶ χειρόνος τῶν ἄλλων ἀλλ' ἐν Μπέλλα πλέον, ἐντευθέν τῆς πόλεως καὶ τοῦ Γιάντρα, ὅστις προὔπαντᾷ πάλιν ἡμᾶς ρέων ἤδη μεγαλοπρεπέστερος, εἰς ἀπόστασιν τινὰ θὰ εἴρητε τὸ «*Παι national*», ἡ Ξενοδογεῖον τῆς Βερκόφτσας, ὅπου θὰ διέλθητε τὴν νύκτα. Εἶνε δὲ εὐρύτατος περιβάλλων, παρέχων ἕσυλον εἰς ζῶα καὶ ἀνθρώπους. Ἡ πόλις φαίνεται κατέναντι πρὸς ἀνατολὰς ἐντὸς σχισμάδος διακεχυμένη ἐφ' ἐκατέρων τῶν πλευρῶν. Δύο μιν ἀρόπεργοι ἐψηλοῦσιν ὅτι ἦτο ἄλλοτε ἐστία Τούρκων, καὶ φαίνεται ὅτι καὶ σήμερον οἱ πλεῖστοι τούτων δὲν ἐγκατέλειψαν αὐτήν. Ὡς πόλις καὶ μοναδική μάλιστα μεταξύ Ρουτσουκίου καὶ Τυρνόβου ἔχει πᾶν ὅ,τι συνεπάγεται ἡ περιωπή αὐτῆς, τὸν ἐπαρχον, τὸν δημαρχον μὲ τὸ δημοτικὸν αὐτοῦ συμβούλιον, τὸν μαίραρχον καὶ τὸ τηλεγραφεῖόν τῆς. Κατὰ τὴν ἔφεξιν ἡμῶν ὄλον αὐτὸ τὸ ἐπίσημον προσωπικόν, συνοδευόμενον ὑπὸ τῶν κιδροφόρων δημάρχων ὀθωμανικῶν χωρίων, αἵτινες ἦσαν πράγματι σπουδαῖοι παράγοντες ἐν τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, καὶ ἀκολουθούμενον ὑπὸ ἀριθμοῦ χωροφυλάκων, ἐπληρώθητο ἐκ περιουσίας ἢ ἀπεκχείρησεν εἰς τὰ διάφορα χωρία πρὸς λήψιν μέτρων κατὰ τῆς ληστείας. Ἀλλὰ δὲν ἦσαν αὐτοί, αἵτινες θὰ ἐπένεον τὸν τῶν τοῖς λησταῖς, ἄλλος τις ἦν ἐκεῖνος, ὅστις ἐπὶ τῶν ἀγρίων θαλάσσι τῆς Μπέλλας, ὡς ἀληθῆς μονάρχης τοῦ βουνοῦ ἠδύνατο νὰ σᾶς εἴπῃ. «*Περάσατε ἀφόβως, ἐν τῇ περιφερείᾳ μου δὲν ὑπάρχει πλέον*

φόβος. Ἐγὼ σᾶς ἐγγυώμαι». Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἡ Μπέλλα ὑπῆρξεν ἐπ' ὀλίγον χρόνον καὶ γενικὸν στρατηγεῖον τῶν Τούρκων καὶ ἐκεῖθεν ἀπηυθύνθησαν οὐκ ὀλίγα τηλεγραφήματα ἀνεγγέλλοντα μάχας καὶ νίκας. «*Ὡς ὁ μίαν ἡμέραν τὸ τηλεγραφεῖον τῆς Μπέλλας ἐπαυσε πλέον ὀμιλοῦν. Ἦτον ἔκτοτε εἰς ἕξιναι χεῖρας.*

Μέχρι τῆς ἐσπέρας ἔχει τις εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεψθῇ τὴν πόλιν καὶ νὰ διέλθῃ καὶ τὴν ὑπερῶν χουσαν ἐπὶ τοῦ Γιάντρα λιθόκτιστον γέφυραν. Εἶνε ἔργον ἀληθῶς ὠραῖον, στερεόν καὶ μεγαλοπρεπές, ἔχον ἕκτασιν ἑκατὸν περίπου μέτρα καὶ πολλὰς ἀφίδας καὶ ἐστοίχιστε, λέγουσι, μίλις 20 χιλ. φράγκων. Εἶνε δὲ καὶ αὐτὴ ἔργον τοῦ Μιθῆτ παστᾶ, οἱ δὲ Βούλγαροι καυχῶνται καὶ διὰ τὸν ἀρχιτέκτονα ὅστις ὑπῆρξε Βούλγαρος ἐπίσης ἀλλὰ Μακεδόν. Ἀλλ' οἱ Μακεδόνες αὐτὸ ἐγκλιματίζονται μὲν εἶνε ἀληθῆς εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος, δὲν πρέπει ἡμῶς καὶ νὰ παραλήθῃ τις ὅτι ἐγκλιματίζονται πάντοτε ὑπὸ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Μακεδόνα, οὐδὲ λησημονοῦσιν ὅτι ἡ πατρίς αὐτῶν δὲν εἶνε Βουλγαρία. Τίς οἶδεν ἢ ἐνδομύχως δὲν τρέφουσι τὸν μυστικὸν πόθον ὅτι οὐδὲ πρέπει νὰ χρωματισθῇ τοιαύτη ἢ χωρὶς παραγαγούσα τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ἀριστοτέλη.

Ἡ νύξ παρέρχεται καὶ ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς Μπέλλας ὡς παρέρχεται καὶ ἀλλοῦ, ἀλλ' οὐκ εἶνε τινόντι ὑπὸ τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις, ὅτε ἐστὶς πρὸ ὀφθαλμῶν ἀρτίως μαρτύρια τῆς ὑπέρεως ληστείας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τὴν πομπικὴν περιουσίαν τῶν ἀρχῶν τῆς Μπέλλας. Μεταξὺ Μπέλλας καὶ Ρουτσουκίου ὑπάρχει πράγματι ἰκανὴ θαλάσσις ἐκτασίς, ἀσφαλῆς τινόντι κρηστῆρον διὰ ληστεῖαν, καὶ φαίνεται ὅτι οἱ Τούρκοι τῶν μερῶν εἶχον ἐπωρελήθῃ τὸ ἔδαφος πρὸς ληστρικὰς κερδοσκοπίας οὐδὲν ἦτον ἢ ὅπως ἐμπνεύσωσι τῶν τῶν Βουλγάρων. Τὴν ἐπιστολὴν ἐμέλλομεν νὰ διέλθωμεν τὸ δάσος, ὀμιλοῦντες εἶνε ἀληθῆς, καὶ τὸ ὅποσον δὲν ἀπέκρυπτε τὸν ὄριζοντα δι' ἰσοχυρᾶς φυτάσι· ἀλλ' εἶχεν εἶ ἔλλου ἀτελευτήτους ἐλιγμούς καὶ ἐνῶ εὐρίσκετο τι πρότερον ἐν ἀνοικτῇ ὄριζοντι, αἵφνης ἐβουλήθη εἰς ἕνα ἐλιγμόν ὅπου εὐρίσκετο μόνος μετὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐν στενωπῇ χωρῇ. Τὴν πρώτην ἡμερᾶ ἤδη καθ' ὁδόν, καὶ τὸ δάσος μετ' ὀλίγον μᾶς ἐφάνη ὡς ἀσφαλῆς λαίμηρος πλέον.

—*Καὶ εἶνε τριμεροὶ καλοῦργοι αὐτοί οἱ Τούρκοι λησταί, ὑπεκουθήρασαν ὁ σύντροφός μου νὰς Βούλγαρος ἀξιωματικὸς, φέρων τὰς ἐπιμείρας ὑπολογαγῶν καὶ εἰς τὸν ὅποσον ἠλπίζον ὅτι θὰ ὑπεστήριζε τὸ θάρρος μου, αὐτὸς τοῦλάχιστον*

—*Καὶ ἐφύγευσαν πολλοὺς;*

—*Δὲν ἤξεύρω, ἀλλ' ἤξεύρω μόνον ὅτι ἐντὶς ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀρήρασαν τὸ ἔξιος καὶ ἐπὶ ἐπιμείρας.*

ἔλεπε μόλις χωρὶς νὰ προλάβῃ νὰ σκεψθῇ ὄλην τὴν ἀφέλειαν τῆς ἐφομολογήσεως, ἦτις ὁμῶς δὲν ἠδύνατο τινόντι ἢ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν ἀκούοντα. Ἀληθῶς ἐγὼ οὐτε ἔξιος, οὐτε ἐπιμείρας εἶχον νὰ ἀφαιρηθῶ, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἔξιος τοῦ συντρόφου μου δὲν ἀνήκειν εἰς ἐμὲ τῇ ἀληθείᾳ νὰ τὸ προστατεύσω. Εὐτυχῶς οὐδὲ ἐδόθη εὐκαιρία. Εἰς ἀπόστασιν ἑκατοντάδων τινῶν μέτρων ἡμεθεῖα ἦδη εἰς τὸν πρῶτον ἐλιγμόν. Ὁ ὄριζον ἐστενοῦτο. Ἀλλ' ἰδοὺ ἐπὶ τῆς ὑπερκειμένης τῆς στενωπρίας κορυφῆς ὁμᾶς ἐνόησαν. Ὁ ἀμαξήλατης ἐμιασίου ἀπάραχος τοῦς ἵππους του, ἀλλ' αἱ καρδίαι τῶν ἀναβατῶν ἐπαλλον ἦδη, ἄγνωσ τῇ ἀληθείᾳ εἶνος ἐκ τῶν ὅσω περισσότερον. Ὁ ἀξιωματικὸς μετὰ τοῦ συντρόφου του, ὅπερ ἀπεικόνιζεν ὄλην τὴν ταραχὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἔφερε τὴν δεξιάν ἐπὶ τοῦ ἔξιος, προφανῶς ἵνα τὸ προφυλάξῃ. Ἀλλ' ἰδοὺ ἡμεῖς πλησιέστερον· οἱ ἐνοπλοὶ μένουσιν ἀκίνητοι. «*Διὰβόλε! ἐσκέφθη. Ἀλλ' εἴναι εἶνε λησταί αὐτοί, δὲν θὰ ἴσταντο εἰς τὸ ἐπιφανέστερον σημεῖον ὡς φρουροί*». Ἀλλ' ἐσώθημεν. Οἱ ἄνθρωποι φέρουσιν ὄλην τέλος. Εἶνε φρουροὶ τινόντι, δύο χωροφύλακες καὶ πέντε χωρικοὶ προχειρᾶς στρατολογηθέντες πρὸς φρούρησιν τῆς λεωφόρου. Εἶχον στοχασθῇ μακρόθεν ἦδη τὰς χρυσίζουσας ἐπιμείρας τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ ἐσκέφθησαν νὰ τῷ προσφέρουσιν τὸν στρατιωτικὸν χαιρετισμόν. Ὁ δυστυχῆς ἀξιωματικὸς μόλις συνῆλθεν ὅπως ἀναλάβῃ τὴν σοβαρότητα αὐτοῦ καὶ ἀποδώσῃ τὸν χαιρετισμόν μετὰ τινος ἐνδοιασμοῦ ἀκόμη. Εἰς νέον ἐλιγμόν ἀπαντῶμεν νέαν σκοπιᾶν καὶ εἰς τρίτον πάλιν ἕλλην καὶ τέλος φθάνομεν ἐπὶ περιόπτου θέσεως, ὅπου βλέπει τις μακρόθεν ἡδὴ καλύβην εὐρυχωροτάτην καὶ πρὸ αὐτῆς ὄμιλον ἀνδρῶν καὶ ἵππων.

—*Θὰ σταθῶμεν ἐκεῖ ὀλίγον, λέγει ὁ ἀξιωματικὸς.*

—*Μάλιστα, μάλιστα, ἀπαντᾷ ὁ ἀμαξήλατης, ὅστις ἀληθῶς ἐγνώριζε τὰ πράγματα περισσότερον παρ' ὅτι ἐφαίνετο, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ διασκεδάσῃ ἐκ τῶν προτέρων τοὺς μικροὺς φόβους τῶν πελατῶν αὐτοῦ.*

Ἦτο ὁ σταθμὸς ἐκεῖνος τῶν ὄροφυλάκων εὐρύχωρος καλύβη, ἔνθα εἶρισκον ἄσυλον ἄνθρωποι καὶ ζῶα, οἱ τρεῖς ἢ τέσσαρες ἵπποι τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν ὑπαρχηγῶν. Ἐμπροσθεν τῆς θύρας ἴστατο ἡδὴ ὁ ἀρχηγὸς μετὰ δύο ἀνθρώπων του, νέος τριακοντοῦτης περίπου, ἠλιοκάης τὴν ὄψιν, στερεᾶς κατασκευῆς, σοβαρὸς τὴν στάσιν καὶ μετ' ἐξέλιξιον ἐπέβησαν, μόλις λογίας τὸν βαθμόν, ἀλλὰ μετ' ἐπέβησαν ἀνεξαρτήτου ἀρχηγοῦ. Ὁ σύντροφός μου ἦτο ὑπολογαγός, ἰστάμενος οὕτω μίαν σπιθισμὴν ὑψηλότερα ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ καὶ περιπέλειον δέκα σπιθαμάς ὡς ἐκ τοῦ ἀσφαλῆς αὐτοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ σταδίου τῆς προαγωγῆς.

Ἐνῶ ὁ ἄλλος ἦτο ὑποἀξιωματικὸς τῆς εὐκαι-

ρίας, μόνον καλὸς διὰ τὴν φρούρησιν τοῦ ὄρου· περιπέλειον ὅτε τὸ βουνὸν θὰ ἦτο πλέον ἀσφαλῆς ἀνευ αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡ διαφορά τῶν ἀνθρώπων δὲν συνίστατο εἰς τὸν βαθμόν. Εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀξιωματικοῦ μου ὁ ἄλλος ἐλαβε μετὰ τῶν ἀνθρώπων του στάσιν στρατιωτικὴν καὶ ἔφερε σέβας πρὸς τὸν ἀνώτερον αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ βλέμμα τοῦ ὄρου τοῦ λογίου καὶ ἡ φυσιογνωμία αὐτοῦ ἐθερίζον ἡδὴ τὸν ἀστικὸν ἀξιωματικὸν. Πρῶτος ἔβασε τὴν σιωπὴν ὁ δευτέρος, περιστρεφῶν ἐνταύτῃ ἐν σιγᾶρον ὅπως ἀποφύγῃ τὸ διαπεραστικὸν ἐκείνου βλέμμα.

—*Κρεῖμα! νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἀσφάλεια εἰς τὴν ἡγεμονίαν, ἐβουθύρισε.*

—*Ὅχι παντοῦ, ἀπέλαβε ζωηρῶς ὁ ἀρχηγός τῆς χωροφυλάκῆς.*

—*Ναί, ἀλλὰ πρὸ δέκα ἡμερῶν ἀκόμη ἐλήστευσαν ἕνα ἄξιμα... καὶ ἐφάνη ὡς γνωσισμαχῶν διότι ἐξεστῆμιε τὸ πρᾶγμα.*

—*Ἀξιωματικὸν, μάλιστα, συνεπλήρωσεν ὁ ἄλλος. Εἶνε ἀληθῆς; τὸ ἤκουσα καὶ ἐγὼ.*

—*Ἀληθῆς δυστυχῶς.*

—*Καὶ πραγματικῶς τοῦ ἐπῆραν τὸ ἔξιος;*

—*Χρ! φαίνεται.*

—*Διὰβόλε! ὑπέλαθεν αὐστηρῶς πλέον ὁ ὄροφυλάξ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ δῶσῃ. Καὶ ἐτόνισε τὴν τελευταίαν λέξιν*

—*Ναί μὰ...*

—*Τί μὰ...*

—*Ἦσαν πέντε καὶ ἦτο εἰς, ἦτο δὲ καὶ μετὰ τῆς κυρίας του.*

Ὁ ὄροφυλάξ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ὡς δυσπιστῶν, ἀλλὰ μὴ θέλων προφανῶς νὰ ἐπιμείνῃ περιπέλειον.

—*Ἀλλ' ἐδῶ πῶς εἶνε; ὑπάρχει ἄρα γε ἀσφάλεια; προσέθηκεν ἐρωτῶν ἀκόμη ὁ ἀξιωματικὸς.*

Ἡ φιλοτιμία τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ὄροφυλάκων ἐκεντήθη.

—*Εἰς τὴν περιφερείᾳ μου εὐνάσθε νὰ ταξειδεύσῃτε ὅπου θέλητε, ἀπήντησεν. Ἐγὼ φυλάγω τὸ βουνὸν αὐτὸ, κύριε ἀξιωματικῆ.*

—*Σίμπειν λί σί; (Ἔλσαι Σέρβος;) ἠρώτησεν αὐτὸν ἐπὶ τέλος μετὰ περιεργείας ὁ ἀξιωματικὸς.*

—*Νιέ! ἄς σὰμ Τσερναγόρσκη. (Ὅχι, εἶμαι Μαυροβούνιος).*

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς εὐλαθῶς, ἐχαίρεται, ἐπέβηκεν τῆς ἀμάξης καὶ ἀπῆλθομεν. Ἦτο πλέον φαιδρός. Εἶχεν ἐξασφαλισθῇ τινόντι καὶ δὲν ἐφοβεῖτο τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἔξιος του, τὸ ὅποσον ἐσυρεν ἀριμετανιωῶς ἔπειτα εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Τρεστενικ, καὶ ἐδιχοτόμησε γενναίως μίαν σάβραν, ἣτις εἶχε τὴν προπέτειαν νὰ διέλθῃ πρὸ τῶν βλεμμάτων αὐτοῦ.

Ἰὸ Τρεστενικ τοῦτο, κείμενον εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ Ρουτσουκίον, εἶνε ἐν

ὄνομα ἀρκετὰ κακώτροπον τῶντι, ἀλλὰ μόνον ὄνομα· ἄλλως τὸ καλούμενον οὕτω χωρίον οὐδὲ φαίνεται ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου ἔνθα σταματᾷ ὁ διαβάτης. Ὁ σταθμὸς γίνεται εἰς χάνιον τι ἐπωνυμιούμενον τὸ χάνι τοῦ Τρεσενίκ, ὅπερ ἐνθυμίζονται τὰς ὡς ὑπέβησαν καὶ αὐτὸ γενικὸν στρατηγεῖον τῶν Τούρκων ἐπὶ τοῦ ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου καὶ σχεδὸν τότε καὶ τηλεγραφεῖον, ὅθεν ἐλήφθησαν οὐκ ὀλίγα τηλεγραφήματα χρονολογούμενα « Ἐκ τοῦ χάνιου τοῦ Τρεσενίκ ». Ἐπὶ τῶν περαιτέρω πράξεων βλέπει τις ἐτι τὰ λείψανα τουρκικῶν γραμμάτων ἐντός τῶν ἀγγῶν. Εἶνε τέλος ὁ ἔσχατος ἐσωτερικὸς σταθμὸς καὶ μετ' αὐτὸν ἀρχεῖται τὴν ἤδη βλέπων μακρόθεν τὸ ὅλον ρεῦμα τοῦ Δουνάβειος διαλισθαίνον ἀνεπαίσθητον ἐντός τῶν χερσαίων αὐτοῦ ὄχθων. Ἡ ζῶη, ἣς τὰ ζωηρότερα ἴχθη φαίνεται τις ὥστε ἀπολέσας ἀπὸ τοῦ Τυρνόβου, ἀρχεῖται ὡσαύτως ἀναγεννωμένη ἐμπροσθεν τοῦ Ρουσσουκίου. Κατ' ἀρχὰς ἀντιπροσωπεύουσιν αὐτὴν αἱ στρατιώται, τῶν ὁποίων μοῖρα στρατωνίζεται ἐν Ρουσσουκίῳ καὶ τῆς ὁποίας τὸ μηχανικὸν ἔργον ἐνησχυοῖτο κατ' αὐτὰς εἰς γυμνάσια κατασκευῆς ὄχυράτων. Καθ' ἣν ἕραν φθάνομεν παρ' αὐτὰ οἱ στρατιῶται ἀπέρχονται ἤδη κατ' ἀποστάματα εἰς τοὺς στρατωνίας των, καὶ ὁ ταξειδεύων παρ' ἐμοὶ ἀξιωματικὸς δρῶναι ἤδη θαφίλει στρατιωτικὸς χαιρετισμὸς, τοὺς ὁποίους ἀγγεῖται καὶ ἀποδίδει μετὰ τῆς μεγαλειότητος σοβαρότητος καὶ μετὰ προφανοῦς αὐταρκειᾶς, ἐνῆ στρέφεται ἐκ διαλειμμάτων πρὸς τὸν παρακαθήμενον ὡσανεὶ ἀπέτινε τὴν σιωπηλὴν ἐρώτησιν « Ἐ! βλέπεις ποῖος εἶμαι ἐγὼ; » εἰς ἣν κάλλιστα ἠδύνατό τις ν' ἀπαντήσῃ « Ἄ! Ἐξώρω ποῖος εἶσαι ». Τὸ ἀληθὲς εἶνε ἐτι ἄλλος ἠδύνατο νὰ καυχῆσθῃ: « Ἀς σάμ Τσερνογόρσκη! » Ἀλλ' ἡμεῖα ἠδὲ παρὰ τὸ Ρουσσουκίον καὶ δύνανται νὰ σοβαρευθῶμεν τὴν ἀσφαλῶς πλέον, ἔστω καὶ Βουλγὰρος ἀξιωματικὸς. Μετ' ὀλίγην ἕραν θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀπολύσῃ τὸν ζωστήρα τοῦ ξίφους του, τὸ ὅποιον εὐτυχῶς διεσώθη πλέον, καὶ ν' ἀρήσῃ αὐτὸ ἐλεύθερον συρμένον καὶ κρατοῦν διὰ τῶν λειστηρώτων τῆς ὁδοῦ. Διὰ τρόπον κομψοπρεποῦς ἐμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου μοὶ δίδει τὴν χεῖρα, κεκρυμμένην ἐν τῇ χειροκτείῳ, ἀναλαμβάνει σχῆμα γωνιώδες καὶ μοὶ ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του: « Συνταξειδεύσαμεν τόσο ὥραϊά! θὰ συναντηθῶμεν πάλιν ». Αὐτὸ πλέον ἦτο περιττὸν ὀλίγον. Ἐξωδεύσαμεν ἤδη διὰ τὰ γαλλικὰ μας, κεκαρυκευμένα τὰ μὲν διὰ τουρκικῶν ὀλίγων, τὰ δὲ καὶ διὰ βουλγαρικῶν λέξεων, διετρίβουμεν τὸ δάσος τῆς Μπέλλας, ἐφανεύσαμεν μίαν σάβραν, — μολοῦντι ἐγὼ δύνανται νὰ εἶπω ἐτι ἄλλο εἶμαι ἀπὸ τοῦ ἀήματος τοῦ δυστυχοῦς θύματος συνεμερίσθη τὸς στρατιωτικὸς χαιρετισμὸς μου, ἐρρῶθησε τέλος ἐν ποτήριον ζύθου καὶ ἤδη πορευέσθω ἐν εἰρήρῃ. Ἔσως σήμερον εἶνε λοχαγός, αὐριον ταγματάρ-

χος ἢ συνταγματάρχης, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ πάντως τὴν ἀνάγκην ἐνός Ρώσσου στρατηγοῦ καὶ ἐνός Μαυροβουνίου ἀροφύλακος ἕνα προφυλάτῃ τὸ ξίφος του ἀπὸ τῶν ληστῶν — ὁ φοβερός σαυροκτόνος.
Καὶ τώρα — γνωρίζετε τὸ Ρουσσουκίον ὅπου εἰσαξειδεύσατε εἰς Ρουμανίαν διὰ Βέρνης. Ἐπὶ ὅπου ὁ Δουνάβειος κάνει μίαν τῶν πολλῶν αὐτοῦ στρωφῶν, ἐπὶ ὄχθης ὑψηλοτέρᾳ τοῦ ἐδάφους τῶν κοινῶν παραδουνάβιων πόλεων, ὡς Τούρκας ἐπικαθήμενος ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἀνακλιντροῦ καὶ θέλων νὰ ἔχῃ τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἐμφάνειαν τοῦ βλεμματος αὐτοῦ ἐγείρεται ναυαγελῆς ἢ πόλις αὐτῆς μετὰ ἑαυτὴν οὐρανιστικῆς καὶ βλάθης βουλγαρικῆς, μολοῦντι τὸ κέντρον αὐτῆς, ἢ καρδίαν ἀκριβῶς καὶ ἢ κυριώτερα ἀρτηρία φέρει τὰ χροῖματα ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ τὴν ὄρεξιν ρουμανικοῦ ἐδάφους, ὅπου κυλίσται ἢ βλαχικὴ ἐλευθερία τῶν ἠθῶν. Πρὸ δὲ κατ' ἐτῶν ἢ κυριώτερα αὐτῆς ἀρτηρία, διελευνοῦσα σήμερον δι' ὄλης τῆς πόλεως καὶ παράλληλος τῇ ποταμῶ, δὲν ὑπέρχῃ πρᾶγματι ἢ δὲν εἶχε τὸν ἑλάχιστον τὴν σημερινὴν αὐτῆς μορφήν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ Μιχάιλ παστῆς — εἶνε ἢ τρίτῃ φορὴ κατ' ἦν σημειοῦται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλὰ πρεκειμένου περὶ Βουλγαρίας δὲν δύναται τις νὰ μὴ τὸ ἀναφέρῃ καὶ πολλάκις — διοικῶν τὴν Βουλγαρίαν ἠθέλησε νὰ ἔχῃ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τὴν κεντρικὴν ὁδὸν εὐπρόσωπον. Συγκρατεῖ τὴ διοικητικὸν αὐτοῦ συμβούλιον καὶ θέτει τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ τάπητος περὶ ρυμοτομίας τοῦ μεγάλου δρόμου. Οὐδεὶς εὐρίσκει ἐπιχειρήματα πρὸς καταπολέμησιν τῆς προτάσεως αὐτοῦ. Εἰς ἔλλην μόνον ἐκ Μακεδονίας, ὁ κ. Ἀγόρας, ἀνίσταται καὶ χαρακτηρίζει τὸ μέτρον ὡς αὐθαιρῶτον ὑφ' οὗς ἐτέθη ἕως. Ὁ παστῆς οὐδέποτε ἀπειτείνει, διαλέγει μόνον τὴν συνεδρῆσιν καὶ ζητεῖ νὰ μεταπεισῇ ἑπειτα τὸν ἀτίθαστον Ρωμηρὸν ἰδιώτηρος. Ἀμετάπειστος ὁ κ. Ἀγόρας. Ἐπὶ ἐπισῶσαν τὸ συμβούλιον συνεδριάζει, ἀλλ' ἀνευ τῶν δυσειθῶς του μέλους, ὅπερ εἶχεν ἀπομακρυνθῆ τὸ Ρουσσουκίον ἢ ἀπὸστασις λαμβάνεται, ἢ ἐπιτελεσις ἀρχεῖται ἀμέσως καὶ ἐντός ἐνός ἔτους τὸ πολὺ, ὁ παστῆς καὶ ὁ Ρωμηρὸς, ὅστις εἶχεν ἐπανέλθῃ τὴν ἐπισῶσαν τῆς ληψείσης ἀποστάσεως, ἠδύνατο νὰ διελευνοῦσιν διὰ τῆς ρυμοτομίας τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἐν ἐπιτομῇ ἢ ἀναίρεσίᾳ, ἀλλ' ἀπολαμβάνει οὐδὲν ἧττον ὁ πολιτισμός. Ἡ οὐδὲ εἶνε τώρα εὐρωπαϊκὴ, βλαχικὴ, βουλγαρικὴ, ἑλληνικὴ, τουρκικὴ, εἶνε ἐτι θέλετε, ἀλλ' εἶνε εὐρυστάτη καὶ εὐπρόσωπος. Οἱ βούλγαροι ἔχουσιν ἐπ' αὐτῆς τὸ ἡγεμονικὸν τῶν μέγνων, οἱ Ἕλληνας τὴν ἐκκλησιᾶν των, οἱ Ρωμηρῶν τὰ ἀμφιβόλον χαρακτηρισμοῦ οὐκ ἐμμέτρητα, ὅλοι οἱ ἔμπροσθεν τὰ καταστήματα αὐτῶν καὶ οἱ κάτοικοι τὴν μεγάλην ἀρτηρίαν καὶ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν. Ἐκ τῶν ἄλλου πρὸς βορρᾶν ὁ Δουνάβειος κυλίσαι κάτω τὸ ὅλον τοῦ ρεῦμα. Μικρὸν τι βουλευάρον, οὕτως

θέλουσι νὰ ὀνομάζωσιν αὐτὸ οἱ κάτοικοι, περιβέει τὴν γωνιαίαν ἀκρὰν ἣτις σχηματίζεται ἐκ τῆς λειωφόρου καὶ παραλλήλου πρὸς τὸν ποταμὸν ὁδοῦ πρὸς τὸ δυσμικὸν τῆς πόλεως πρὸς τὴν ἄλλην ἐκβολὴν αὐτῆς, τὴν ἀνατολικήν, εἶνε ὁ κεντρικὸς σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου Βέρνης. Τὸ ἀρκτικὸν τῆς πόλεως περιστοιχίζει καὶ περιέρρει ὁ Δουνάβειος, τὸ μεσημβρινὸν ἢ ἀγροικία καὶ ἢ βαρβαρότης. Ἐν τῷ μέσῳ ἀκριβῶς πλημμυροῦσι τὸ ἐμπόριον, τὰ ἴθη καὶ αἱ βουλγαροβλαχικαὶ ἥδομαι. Πέραν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς Ρουμανίας ἢ ὄχθη καὶ τὸ ἐδαφὸς φαίνεται χθαμαλώτερα, ἀλλὰ χλοερὰ ἤδη. Λέγουσιν ἐτι καὶ αἱ ἀπολαύσεις εἶνε θαφιτέστεραι. Ἐάν θέλετε, διέλθετε. Τὸ ἐπ' ἐμοί, ἐκορέσθη ἤδη τῆς ὁδοῦ ἐπιστρέφω πλέον εἰς Ἀθήνας.

II. ΘΑΜΑ.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

28 Αὐγούστου.

— Νὰ πάγω; νὰ μὴν πάγω;
Αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν ἀπηύθυνα εἰς τὸν ἑαυτὸν μου, ἀναγιγνώσκων εἰς τὰς σημερινὰς ἐφημερίδας τὰς ἐλευστικὰς ἀγγελίας τῶν δύο σιδηροδρόμων μὰς διὰ τὸ πνευρῶν τῆς αὐριου. Ἐπειδὴ δὲ ἐβράδυνα νὰ λάθω ἀπάντησιν, ἐζήτησα τὴν γνώμην τῶν δύο φίλων μου, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων συνεβάδιξα. Ὁ εἰς μοῦ ἀπεκρίθη:
— Ἄ, βέβαια! πρέπει νὰ πάς· θὰ εἶνε ὄλος ὁ κόσμος ἀκούου. Θὰ εἶνε ὥραϊα.
Ὁ ἕτερος: — Οὐφ, ἀδερφέ! ἔρεις τί θὰ πῇ Ἀθηναῖκοι πανηγύρι: Ὁλα φέσια, φέσια, καὶ ἀσχημαῖα.
Οἱ δύο φίλοι μου ἀρχίζουν φιλονεικίαν. Ὁ εἰς προσπαθεῖ νὰ σώσῃ τὴν ὑπόληψιν τῶν Ἀθηναϊκῶν πανηγύρεων, τὰς ὁποίας ἀνιλεῶς προγράφει ὁ ἕτερος, ἐπιχειρήματα προσάγονται ἐπὶ ἐπιχειρημάτων, ἐρευνῶνται αἰτία καὶ αἰτιατά, ἀλλ' οὐδεὶς κατορθοῖ νὰ πείσῃ τὸν ἕτερον. Ἐν τῷ μεταξύ ἐγὼ, ὅστις δὲν ἠδύναμαι νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὴν συζήτησιν, κατ' ὃ εἰς οὐδεμίαν ἀξίαν λόγου ἀθηναϊκὴν πανηγύριν ἐτι παρεύρεθαι, ἀποφασίζω νὰ παρουσιάσω ὡς διαιτητῆς, ἀναγγέλλων τοῖς διαμαχομένοις, ἐτι, ἢ οὕτως ἢ ἄλλως, πρέπει αὐριον νὰ ὑπάγω ἐκεῖ, ὅπως ἰδίως ὄμμασιν ἀντιληφθῶ τῆς λύσεως τοῦ περιπλοκοῦ ζητήματος.
Καὶ θὰ ὑπάγω βέβαια. Πιστεύω ὅτι ἐφέτος ὡς ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, ἔτινα οὕτως ἐπιδεικτικῶς τίθενται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κοινῦ, ἐξαιρετικὴ θὰ εἶνε καὶ ἢ κίνησις τῶν φιλερῶτων. Ἐπιτυχεῖς Ἀθηναῖοι! τρεῖς σιδηροδρομικαὶ ἐταιρίαι ἀμιλλῶνται σήμερον διὰ προγραμμάτων καὶ μεγαλοσχημῶν δημοσιεύσεων, ὅπως σὰς προσελκύσωσι! Καὶ ἀκοῦη τί σὰς ἐπιφυλάττει τὸ μέλλον! Φαντασθετε ἐτι τοῦ χρόνου εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν προσφιλεῖ σὰς πανηγύριν

τῶν Μεγάρων θὰ σὰς μεταφέρῃ ὁ σιδηροδρόμος· ἐνῆ διὰ τὰς ἀτυχεῖς ἐπαργίας βραδύνει ἐτι τὸ φῶς τῆς προόδου, καὶ θὰ λειτουργῶσιν ἐν αὐταῖς ἐπὶ πολὺ ἔσως αἱ παλαιαὶ παραδόσεις, τὰ σεσσωμένα δηλονότι καὶ ὑπερτετιμημένα ἄμαξια, ὡς μέσα μεταγωγικά, τὰ κάρρα, φρικτῶς ἀνατινασσόμενα, αἱ ἠμίνοι, λακτικίζουσαι, οἱ ὄνοι, ρεμβάζοντες, οἱ βαδίζοντες πρὸς τὴν πανηγύριν πεζοὶ καὶ γυμνοπόδες σὺν γυναιξί καὶ τέκνοις, — τᾶμα, τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος ἐκτελοῦσι πρὸς τὸν πανηγυρίζοντα ἄγιον, — τὰ κάρρα καὶ οἱ γελάληδες. Εἰς μέρος τι τῆς Εὐβοίας, κατὰ τὴν εὐρτην τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων τελεῖται πανηγύρι, μετ' ἣς ἐπικοινωνοῦσι διὰ θαλάσσης. Τὴν παραμονὴν ἀκούει ἐν Χαλκίδι ἢ ἔξετα φωνὴ τοῦ κήρυκος, περιερχομένου τὴν ἀγορὰν, καὶ καλοῦντος τοὺς κατοίκους νὰ σπεύσωσι τὴν δεῖνα ὥραν εἰς τὸ δεῖνα πλοῖον, ὅπερ ἀναχωρεῖ διὰ τὴν πανηγύριν. Πρὸ ἑτῶν μάλιστα, — ἀγνοῶ ἂν διατηρεῖται ἐτι τὸ λεκτικὸν ἰδίωμα, — ὁ κήρυξ ἐκάλει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ πλοῖον « τοῦ εἶνε ἔτοιμο νὰ πάη εἰς τὴν κυρούλα... τὴν Ἀγίαν Ἀναργύρη! » Οὕτως ἢ τρία τῶν ὁσίων πατέρων συνεχυνεῦθη ὑπὸ τῶν εὐλαθῶν εἰς θηλυκὴν ἀγίαν μονάδα, ἀποτελέσασα ἔσως ἐν ἑκ τῶν χιλίων ἐπιπέτων, ὑφ' ὧν, κατὰ τὰς περιστάσεις, περιουσιάζει ἢ Παναγία.

29 Αὐγούστου.

Θὰ λάθω τὴν τιμὴν νὰ ἀναγγεῖλω εἰς τοὺς δύο φίλους μου ἐτι οὐτε ὁ εἰς οὐτε ὁ ἄλλος ἔχουσι τόσο δίκαιον, ὅσον νομίζουσι, ἐτι ἔχουσι. Ἡ φυσιογνωμία τῆς σημερινῆς ἐξοχικῆς ἐορτῆς ἦτον ἀρκετὰ ζωηρά, ὥστε νὰ ἐξαγάγῃ τις ἐξ αὐτῆς θετικὴν γνώμην. Λοιπὸν ἢ γνώμην μου εἶνε, πρῶτον: ἐτι εἰς τὰς ἀθηναϊκὰς πανηγύρεις δὲν ἀρκεῖ νὰ συνκρολεῖται ὄλος ὁ κόσμος, διὰ νὰ περῶσιν κανεὶς ὥραϊα. Διὰ νὰ κατέλθῃ ἐκεῖ πέραν ὄλος αὐτὸς ὁ κόσμος, οὐτινος ἐλάχιστον μέρος ἀπέτελουν καὶ ἐγὼ, ἐθασανίσθη ἀναμένων ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς — Πελοποννήσου τὴν ἀμαξοστοιχίαν, ἀκατανόητως βραδύνουσαν τὸ διπλάσιον σχεδὸν τῆς ὡρισμένης ὥρας, καὶ οὐδὲν ἀνιαρότερον τῆς τοιαύτης προσδοκίας, ὑπὸ φθινοπωρινῶν μελαγχολικώτατον οὐρανῶν, ἀπειλοῦντα βροχῆν, ἐπαυξάνοντα μέχρις ἀγανακτικῶς τὴν ἀνάγκην ἢ δίψαν τῆς διασκεδάσεως σθύνεται ἀπὸ τὸ ὑφάλμυρον αὐτὸ νερὸν τῆς προσδοκίας, καὶ ἀπομένει μόνον ἢ πικρὰ συναίσθησις τῆς ματαίας δαπάνης τοῦ εισιτηρίου, τὸ ὁποῖον ἀπομένει βικνούμενον εἰς τὰς χεῖρας σὰς. Διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ βαγόνια τοῦ σιδηροδρόμου ὄλος αὐτὸς ὁ κόσμος, ὁ κουρασμένος καὶ ἡγρωμένος, ἐτέλει ἐφοδὸν ἀγρίαν καὶ συνήπτην ἀγώνας πάλης, καὶ γρονθοκοπημάτων περιρρέομενος δ' ὑπὸ ἰδρωτός, κινδυνεύων ὑπὸ τῆς ἀσφυξίας, ἀπεθιβάζετο εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πεντην, κατὰ

κοπος, εξηγημένος· ἔχαιεν ὁ εἰς τὸν σύντροφόν του καὶ ὁ ἄλλος τὸν πῖλόν του, καὶ διασπειρόμενοι ὑπὸ τὰ δένδρα, οἱ μὲν ἔσπευδον νὰ λησμονήσουν τὰ παθήματά των, πίνοντες, ἀντὶ ὕδατος τῆς λήθης, ἀφρονον ρητινίτην, ὥπως τὰ ἐπανέωρον βραχύτερα τὸ ἔσπερας εἰς τὴν ἐπάνοδον, οἱ δὲ ἐξεδικοῦντο δι' αὐτὰ ξεθυμαίνοντες εἰς καυγάδες καὶ μαχαζώματα. Τὸ βαθύσκιον τῆς τοποθεσίας, ἢ θέα τῶν μεγαλοπρεπῶν συστάδων τῶν λευκῶν, αἴτινες μόνοι αὐτοὶ ὠραίζουσι τὴν μονότονον ἄλλως τε χάριν καὶ ὄμορφον τῆς περιοχῆς, ὁ δὴ αὐτὸς εἰς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος, ἐξαισία φωτὸς ἀντίθεσις πρὸς τὴν ναφελώδη σκοτεινότητα τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ἤχοι τῶν ζουρνᾶδων καὶ τῶν νταουλῶν, ἀπαραίτητοι ὀργανιστῆρες πάσης ἑλλη- νικῆς πανηγύρεως, αἱ κυματίζουσαι σημαῖαι, τὰ ὑπαίθρια πλήρη νηστευσίμων ἐδεσμάτων ζενοδοχεῖα, τὰ ῥοδάκινα παρὰ τὰς καρδέλλαις, αἱ φωναὶ τῶν πωλητῶν συνεννοῦμαι μὲ τοὺς φλόγγους ἐνὸς ὀργανίστου, οἱ χοροὶ καὶ τὰ ἔσματα, καὶ πάντα ἢ συνηγοροῦσα τῆς πανηγύρεως δὲν καθύρθουν νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὴν πολυκαθῆ πλειονότητα τῶν κατελλόντων τὰς ἐς ἀεὶ ἀπογομέναις πανηγυριστικαῖς διαθέσεις των.

Ἡ γνώμη μου εἶνε δεύτερον: ὅτι ἂν ἡ ἀσχημία πλειοψηφῆ εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καθῶς καὶ πάντοτε, θαφιλέστερον φεῖ ἀπαντῶσα εἰς τὰς πόλεις μας, ἀλλὰ δὲν ἔχει ὅμως τὴν μονοκρατορίαν, καὶ ἀρκεῖ ἐνίοτε διὰ μιᾶς μόνον ἀντιπροσώπου αὐτῆς ἢ καλλονῆ νὰ συγκυλύψῃ τὸ ἀνιαρὸν κενὸν ὅπερ προκαλοῦσι χίλιαι ἀσχημίαι. Οὕτως ἀγγυῶ ἢ ἄνη δὲν ἔχει ἀποφασίζῃς ἢ ἀνεπίδη μορφῆς ἐλάμπρυνον τὴν πανήγυριν ἐκεῖ κάτω διότι τὴν προσοχὴν μου ἀπερρόβησεν ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ ἔτι σταθμοῦ παράδοξος ἐξωτικῆ χάρις, περισσότερο ἢ μεγαλῶρονη, μαῦρη σχεδόν, ὑψηλὴ καὶ βαθυκόλπος νύμφη τοῦ ἡλίου τῆς Ἀφρικῆς, ἀλλὰ ἐξόχως ἀπαλλῆ καὶ γλυκεῖα, ὑπὸ τὸν ἄπαστον αὐτῆς γέλωτα ἐπιδεικνύουσα τοὺς ἐκλευκοὺς καὶ ἀρτίους ὀδόντας, καὶ πανταχοῦ περιστρέφουσα τοὺς μαύρους μεγάλους σπινθηροβόλους ὀφθαλμούς της. Ἄλλ' ἢ ὠραία Ἀφρικανὴ ἐκ τῆς ἐνδομυαίας της καὶ τοῦ περιστοιχιζόντος αὐτὴν ἐπιτελείου ἐφαίνετο νεόνυμφος καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν τάξιν τῶν αὐτοχθόνων Ἀθηναίων τῆς Πλάκας. Ἡ φαντασία μου ὅμως τὴν ἐξέδουσε τῆς ἀναρμόστου περιβολῆς, καὶ τὴν ἐστόλισε διὰ τῆς γραφικωτέρας καὶ πλουσιωτέρας ἐσθῆτος ἀρχοντικῆς Φελλάγας ἢ Ἀλγερινῆς κόρης· καὶ ἄλλοτε μὴ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν ἢ Ἀράπισσα, τὴν ὁποῖον ψάλλει ὁ γάλλος ποιητὴς Βυδελέρ, καὶ ἄλλοτε ἐθλοπα τὴν διάσημον Ἀθηνῶνα τῆς Παναγίας τῶν Ἱαρισίων τοῦ Οὐγγῶ, καὶ ἀορίστως ἀνεπάλησα τὴν πρό πολλοῦ λησμονηθεῖσαν μελωδίαν ἀραβικοῦ τινος ἔσματος· περιπαθοῦς καὶ κατανύγοντος, ὅπερ ἐτυχε μὴν φοράν νὰ ἀκούσω ἀπὸ στόμα ἄλλε-

ξανδρινῆς παρθένου, καὶ οὐτινος ἢ ἀνακυκλωμένη ἐπιφώδις ἦτο: *Γιαχαμπιμπιμ!* (Σὲ ἀγαπῶ).

Σεπτεμβρίου.

Σήμερον ἐξύπνησα εἰς τὸ νέον οἶκόν μου. Ἐπλήρωσα τοιουτοτρόπως τὸν φέρον μου πρὸς τὴν 1 Σεπτεμβρίου, ἑτέραν πανήγυριν, ἐπισημότεραν καὶ θορυβωδέστεραν, γενικῆς μετοικεσίας ἐν Ἀθῆναις. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπελύρουν νὰ διαμείνω ἡσυχοῦς ἐν τῇ παλαιᾷ φωλεᾷ μου, πάλιν θὰ μ' ἐξεδίωκεν ἐκείθεν ἢ ἀπληστία τοῦ οικοδοπέτου μου, τοῦ καλ' Ἐλιον τὸ διάστημα τοῦ θέρους ταπεινοῦ, ὀμιλητικοῦ καὶ συγκαταβατικωτάτου πρὸς με, ἀλλὰ χθές, ἅμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ νέου μηνός, εἰσελθόντος εἰς τὸ δωμάτιόν μου, παγεροῦ καὶ ὑψαύχενος, διὰ νὰ μοὶ ἀναγγελλῇ ξηρὰ ξηρὰ ὅτι τὸ ἐνοίκιον μου ἐδιπλασιάσθη, καὶ ἂν τοῦτο δὲν μ' εὐχαριστῆ, νὰ φύγω αὐθιγαί, διότι τὰ σπῆσι τὸ γυροῦν ἄλλοι. Τοιαῦται ἀλόπως εἶνε οἱ πλείστοι τῶν Ἀθηναίων ἐνοικιαστῶν, καὶ τοιοῦτος εἶνε ὁ βίος τῶν ἐνοικίων ἐνταῦθα. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι δυσαρεστημένος διὰ τὴν μετοικεσίαν μου μ' ἀρέσει νὰ μετέγω καὶ ἐγὼ τῆς καθολικῆς αὐτῆς ἀνυστατικῆς δὲ ἡμᾶς, τῶν ὁποίων ὅλος ὁ οἰκιστικὸς πλοῦτος περιέρχεται εἰς ἓν μόνον μικρὸν δωμάτιον, δὲν εἶνε δυσάρεστος ἢ ἀπόταξις αὐτὴ ἀπὸ τῆς παλαιωτέρας συνηθείας, ἢ μετὰ δύο τριῶν στιγμῶν φροντίδας ἐγκλιθιδρυοῦς εἰς νέαν περιοχὴν, ἐν νέῳ ἀτμοσφαίρῳ, ὑπὸ νέου πολλῶν θέρους, μὲ νέας γνωριμίας, νέαν περιέργειαν, νέα αἰσθημάτων συγκῆ, νέας τύχας πολλακις. Πολλὰ καὶ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ δυστυχία μας ἐξαρτῶνται ἐκ πολλῶν ἀσημοτέρων ἐπιπεριστάσεων ἐν τῷ βίῳ.

Ἀλλὰ τί ἦτο πάλιν ἐκείνη ἢ ἀδιάκοπος ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου *saravanda* μὲ κιθάρας καὶ φλύουτα καὶ ἀτελείωτα τραγουδιὰ, ἢ ὁποῖα μὲ ἐκράτησεν αὐκνον τὸ πλεῖστον τῆς νυκτός; Πῆ πως ὁ ἑπτανήσιος οικοδοπέτης μου παρασκευάζει τοιαύτας ἀπολαύσεις διὰ νὰ περιποιηθῇ καὶ συγκαταστήσῃ τοῦ νέου ἐνοικιαστῆς του; Ἐκαπτόμην τὴν νύκτα· διότι βέβαια αἱ ἐμὲ εἶνε ὅλη αὐτὴ ἢ μελωδικὴ *Μίμη* θαρρεῖς πῶς εἶνε κολλημένοι εἰς τὸν ὑπόκατω τοῦ παραθύρου μου ταῦχον δὲν γνωρίζω νὰ κἀθεταῖ ἐδῶ πλησίον καμμίαι *Νεραίδα*, ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦσι τοιοῦτον φέρον ἢ οικοδοπέτῳ μὲ οὔτε νεᾶ εἶνε, οὔτε θυγατέρας ἔχει. . . . Ὅταν τὸ πρῶτόν τῆς ἕξιμα λόγον περὶ τῆς νυκτερινῆς συναυλίας, ἐξεκαρδίσθη ἀπὸ τὰ γέλωτα· καὶ ἔμαθον ὅτι οἱ νυκτόβιοι ψάλλται ἦσαν ὅλοι ἐπιδοξοὶ μνηστῆρες ἐρατεινῆς ραπτρίας, ἢ πρὸ ἐμοῦ κατεῖχε τὰ δωμάτιον· οἱ φλογεροὶ ἐρωτολόγοι ἐπέμενον καλ' ὄλον τὸ θέρος, νὰ ἐκδηλωσῇ τοιουτοτρόπως τὸ αἰσθητῆ μου πρὸς αὐτὴν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἢ ὀνη ἀνύπακτοι, λογαριάζοντες χωρὶς. . . τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου. Ἦστε εἰ ἐμὲ ἤδη ἀπολείπεται τὸ ὀλιθερώτατον καθῆσοι

νὰ διαλύσω κατὰ τὴν προσηχτὴ νύκτα τὴν ἀπάτην των διὰ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου. . . Καὶ πόσαι κωμικώτεροι σκηναὶ συμβαίνουσι κατ' ἔτος ἐκ τοιούτων συγγύσεων· πόσοι ἀρριμάνειοι τυροσθέται χάουσι τὰς τρυπεράς ἐξαδέλφους των, καὶ πόσα σκάνδαλα, παρεξήγησεις καὶ ἀποκαλύψεις φέρε· εἰς τὸ φῶς ἢ μοναδικὴ ἡμέρα.

Ἔγνοεῖται ὅτι πρὸς ἐπίτασιν τῆς συγγύσεως συμβάλλεται ἢ ἐπαγγελθεῖσα, ἐξαγγελλεῖσα καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσα ἐπιδομοτοθεσία καὶ ἀριθμησις τῶν ὁδῶν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ.

ΕΡΩΣ ΠΛΑΝΗΘΕΙΣ

(Τῆς Κυρίας Π. Δ. Α. ἐπὶ τῇ γενέσει τῆς μητρὸς της)

Ἡ Κύριε ἢ φιλομετῆς, ἢ Κύριε ἢ γλυκεῖα, Προχθεῖς κατῆλθον εἰς τὴν γῆν ν' ἀνάψῃ δάδας γάμου· Καὶ τῶν ὀρώτων μετ' αὐτῆς κατέπη τὴν χορδαί, Νὰ βῆν μ' ἄνωγ τὸν αὐδὸν τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου.

Καὶ εἰς, ὁ χαριστάτος ἀπάντων, ἐδῶ κάτω Ἐπισημῶνθη καὶ ἀφροὺ εἰς μάτην ἐπλανῆτο, Σὲ εἶδον, ἐκ τῆς γλυκερῆς μορφῆς σου ἦπατήθη, Σ' ἐνόμισα μητέρα μου, καὶ σ' ἔπεισ' εἰς τὰ στήθη

N. ΚΑΜΗΛΑΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο κατηγορούμενος εἶνε χαλός. Πρόεδρος.— Καὶ ποῦ ἐστῆρίζεσο, κατηγορούμενε, ὅταν προσέβαλλες τὴν τιμὴν τοῦ κ. Μ.* — Εἰς τὰ δεκανίκια μου, Κύριε Πρόεδρε.

— Ἀλήθεια, πῶς τύπαθε, Γεωργᾶκη, καὶ φέρεις σήμερον γερὸς τὸ σπῆτι τὸ καινούργιον σου πανταλόνι; Ἐβάξα στοίχημα ὅτι χωρὶς ἄλλο θὰ τῶφρονες σχισμένο, λέγει ὁ πατήρ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ ἐπιστρέφοντα ἐκ τοῦ σχολείου.

— Ἀχ! καὶ νάβαζες στοίχημα, μπαμπᾶ, πάλι θάχανες· νὰ, τῶχῳ ἀπὸ πίσω σχισμένο, λέγει ὁ χαριέστατος Γεωργᾶκης στρέφων πλαγίως καὶ δεκνύων τὰ νῶτα.

— Ἀλλὰ δικτί, κυρία μου, ἐπήρατε τόσο νέον λατρὸν διὰ τὴν ἀσθένειάν σας; αὐτὸς προχθεὶς ἀκόμη ἔδωκε θεωρητικὰς ἐξετάσεις.

— Τόσφ τὸ καλλίτερον· θὰ τὰ ἔχη ὄλα φρέσκα, ἀπαντᾷ ἢ κυρία Ἀγαθοπούλου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ ζήτημα τῆς ὑμενῆς τῶν σχολείων ἐπισημαίνεται τὴν γενικὴν μέριμναν ἐν Γαλλίᾳ. Ἰδίως

παρατηρεῖται ἐν ταῖς συζητήσεσι, σφοδρὰ κατὰ κρισις τῆς πολυῶρου διανοητικῆς ἐργασίας τῶν μαθητῶν. Ἐπὶ τοῦτου γράφει τις ἐν τῇ Ἀπολιτικῇ Ἐπιθεωρήσει· τὰ ἐπόμενα· « Βλαβερώτατῃ ἀπεδείχθη ἢ συνεχῆς ἐργασία ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασι καὶ τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ἢ διεξαγομένη ἐν καθιστικῇ ἀκινήσει, ἢ παρατεταμένη διαμονὴ ἐντὸς τῶν δωμάτων καὶ τῶν ἐργαστηρίων, ἐνθα, μεθ' ὀλην αὐτῶν τὴν χωρητικότητα, ὁ ἀὴρ ἀνανεοῦται ἀνεπαρκῶς. Ἡ θέσις τοῦ σώματος, κύπτοντος ἀείποτε πρὸς τραπεζίης, ἐξουθενούσα τὴν ἐνέργειαν τῶν κινητήριων ὀργάνων καὶ περιστέλλουσα ἐν ἐλαχίστῳ τὴν τῶν ἀναπνευστικῶν, ἀλλοτριῶς ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, κυρίως δὲ ἐπὶ τῆς νεαρῆς ηλικίας.

Ἦνε γνωστὸν ἀπὸ πολλοῦ ἢ ὄχι πόσον εὐχερῶς προσβάλλονται ὑπὸ τῆς φθίσεως αἱ ἐργατῆδες, αἱ ἐργαζόμεναι ἐν τοῖς νηματοργείοις ἐνεκα τῆς ἐν αὐτοῖς λίαν καθιστικῆς ἐργασίας των. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἢ φυμάτωσις ἀπειλεῖ τοὺς μαθητὰς τῶν λυκείων, οἵτινες κλίνοντες ἐπὶ τῶν βιβλίων των, εἰσι καταδεικασμένοι εἰς τὴν πολυῶρον ἀκινήσιαν τῆς παραδόσεως καὶ τῆς μελέτης. Ὁ δόκτωρ Ἀρνούλδ βεβαίως ὅτι ἐνίοτε ἢ μέση θωρακικὴ διάμετρος τῶν μαθητῶν τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τοῦ Ἁγίου Κύρου εὐρηται μικροτέρα τῆς ἐν γένει ἀπαιτουμένης πρὸς τὴν ἐν τῷ στρατῷ κατάταξιν ἀπλῶν στρατιωτῶν, λέγει ὅτι ἐπιγενοῦσα εἶνε ἢ ἐξέυρεσις τρόπου δι' οὗ ἐλαττωθήσονται τὰ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν νέων ὄχηρὰ ἀποτελέσματα τοῦ λειτουργούντος ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος· καὶ ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Ἁγίου Κύρου, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις προσβάλλονται ὁμοίως ὑπὸ φυματώσεως.

Ἐν αἱ ἀδιάκοποι καὶ λίαν πρόωροι ἀσχολίαι τῶν μαθητῶν ἔχουσι βαρεῖας συνεπείας ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἀναπτύξεως, ὡσαύτως ἢ μετ' ἐπιμονῆς ἐνασχόλησις εἰς κοπιώδεις διανοητικὰς μελέτας προσβάλλει ἰδιαίτερά τινα ὄργανα. Ἡ ὄδονταλγία ἀπαντᾷ συνηθέστερον παρὰ τοῖς νέοις, οἵτινες παρασκευαζόμενοι δι' ἐξετάσεις ἐργάζονται ἐξαιρετικῶς· πλείστοι ὀφθαλμοῖοι ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἢ μυωπία ἀξάνει ἐν καταπληκτικῇ ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν πρὸδοξον τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν, τῶν μυῶπων ὄντων τετρακίς πολυπληθεστέρων ἐν ταῖς ἀνωτέροις ἢ ταῖς προκαταρκτικαῖς σχολαῖς.

Ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις ἢ διάρκεια τῶν ὀρῶν τῶν παραδόσεων εἶνε βραχυτάτη· ἐν πᾶσιν ἀνεξαιρέτως τοῖς σχολείοις τὸ ἄσμα, αἱ στρατιωτικαὶ πορείαι καὶ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις θεωροῦνται ὡς ἐκ τῶν ὄντων οὐκ ἄνευ τῆς ἐκπαιδευσεως. Εἰς τὰ μεγάλα πανεπιστήμια τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ ὄρας, ἐπὶ ἡμέρας ἐπὶ οἱ σπουδασταὶ μετὰ τέρψεως παραδίδονται εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις. Καὶ καλ' ἢ ἀναφέρει Γάλλος συγγραφεὺς, εἶνε ἕξις θαυμασμῶς τὰ ὀραία ἐκείνα καὶ ἀμυαία σώματα,

τά μεγάλα και εὐπλαστά με τοὺς ἀρτίους και εὐκάμπτους μυῶνας και τὸ χρώμα τῆς ὑγείας και τῆς δρόσου· ἐπὶ τῶν νέων και ἀρρενωπῶν ἐκείνων μορφῶν ἀναγινώσκει τις δι' ἐνὸς βλέμματός τῆν ἔξιν τοῦ ἀφηγεῖν τὸν μόχθον και τὸν κίνδυνον, και τὸ ἀπλοῦν και εὐγενὲς ὄραρον. »

Τὸ ποσὸν τοῦ καθ' ἅπασαν τὴν γῆν παραγομένου οἴνου ἀνέρχεται κατὰ μέσον ὄρον εἰς 140 ἑκατομμύρια ἑκατόλιτρα, ὡς ἔγγιστα, διανεμόμενα ὡς ἔξῃς μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν:

Γαλλία (πρὸ τῆς ἐνσκήψεως τῆς φυλλοξήρας), 50,000,000. Ἰταλία, 27,000,000. Ἰσπανία, 21,000,000. Ἀυστροουγγαρία, 14,000,000. Πορτογαλία, 5,000,000. Γερμανία 3,500,000. Ἑλβετία, 1,000,000. Ἑλλάς και νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους, 1,500,000. Εὐρωπαϊκὴ και Ἀσιατικὴ Ρωσία, 2,000,000. Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία, 1,000,000. Ρουμανία, 700,000. Σερβία, 500,000. Μικρὰ Ἀσία, Περσία και ἄλλα παραγωγικὰ κέντρα τῆς Ἀσίας, 2,000,000. Ἀλγερία, (κατὰ τὸ 1882) 700,000. Βέλγιοι ἄκρα 300,000. Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι, 100,000. Ἄλλαι χώραι τῆς Ἀμερικῆς, 200,000. Αὐστραλία, 100,000.

Κατὰ παρατηρήσεις, ἃς δημοσιεύει ὁ καθηγητὴς τῆς ὑγιεινῆς Reclam, ἡ μελισσοτροφία πρέπει νὰ ἐρευνήσῃ περισσότερο τὸ ἀνθρώπου τὴν προσοχήν, καθόσον, πλὴν τοῦ κηροῦ τὸν ὅποιον παραλαμβάνομεν ἀπὸ τῶν μελισσῶν, δὲν γίνεται ἰκανὴ χρῆσις τοῦ μέλιτος.

Τὸ μέλι, γράφει ὁ ἄνω εἰρημένος καθηγητὴς, εἶνε τροφή μοναδικὴ και ἀξία μεγίστης προσαγωγῆς ἕνεκα τοῦ εὐπέπτου αὐτῆς και τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως· ὅπως τὸ ὕδωρ μεταβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος μὴ καταλείπον οὐδὲν ὑπόλοιπον ἐν τῇ στομάχῳ, οὕτω και τὸ μέλι ἀπορροφᾶται ὅλον ἀπὸ τοῦ στομάχου και τῶν ἐντέρων μὴ καταλείπον οὐδὲν ἔγγο· αὐτοῦ και χρησιμεύει ἅπαν χημικῶς μεταβαλλόμενον πρὸς ἔρμανσιν τοῦ σώματος.

Ἡ μεγαλειτέρα γερμανικὴ λέξις, οὐχὶ τῆς κωμῆδος ἕως παρ' Ἀριστοφάνει, ἀλλ' ὡς ἐπιγραφή, ἐσχηματίσθη τελευταίον. Ἀναπνεύσατε πρῶτον βεθέως: Vierwaldstätterseesalon - schraubendampferactionkonkurrenzzgesellschaftsbureau.

Τὸ Ἀθήναιον δημοσιεύει ἀνεκδότους πληροφορίας περὶ τοῦ θανάτου τοῦ διασήμου θαλασσοπόρου Κούκ, και τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἰαγενεῖς τῶν Σανδβίχων νήσων. Αἱ τοπικαὶ παραδόσεις, αἱ συλλεγόμεναι παρὰ τῶν Ἰσραποστόλων, βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ Κούκ ἀφίετο νὰ λατρεύηται ὡς θεός, και ὑπετάσσεται, ἐν τῇ θείῳ τῆς αὐτοῦ, εἰς τοὺς θρησκευτικούς τύπους και τὰ

ἔθιμα τοῦ τόπου. Τεθειμένον μεταξὺ δύο εἰδώλων και διὰ στεφάνων ἀνθέων ἐστειμένον, προσεδέχετο μετ' ἐκείνων τὰς προσευχὰς και γενουκλισίας τῶν πιστῶν. Κατὰ τὰς διηγήσεις τῶν αὐτοχθόνων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι εἶνε ἀπαρηγόρητοι εἰς τὸν ἐφόνευσαν, ἡ ψευδὴς θεϊότης τοῦ ὑπῆρξεν αἰτία τοῦ θανάτου. Ἡμέραν τινὰ Ἰαγενῆς τις ἐκτύπησε διὰ βλάβου ἐπὶ τοῦ αὐχένου τὸν θεὸν Κούκ, ἵνα εἶδῃ ἂν ἀληθῶς ἦτο θεός. Τοῦ Κούκ κραυγάζοντος ὀδυνῶδες, οἱ λατρευταὶ τοῦ τὸν ἐθυσίασαν, διότι, ἔλεγον, ἀληθῆς θεός δὲν αἰσθάνεται κτυπήματα.

Περὶ τοῦ μήκους τῶν σιδηροδρομικῶν σιδηροδρόμων ἐν Ἑλβετία δημοσιεύει ἡ «Ἀπογραφικὴ ἐφημερίς» τὰς ἐπομένους ἐνδιαφερούσας πληροφορίες. Τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ αὐτῶν κατέχει ἡ σιδηρὴ τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου ἔχουσα μῆκος 14,984 μέτρων, κειμένη δ' εἰς ὕψος 1154 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Κατόπιν ταύτης ἔρχονται πέντε ἄλλαι ἐν τῇ Ἰούρῃ, ἔχουσα ἑκάστη 2000 — 3000 μέτρων μήκος. Ὑπάρχουσι δ' ἐν Ἑλβετία 21 μὲν σιδηροδρόμοι, ὧν τὸ μῆκος ὑπερβαίνει τὴν 1000 μέτρα, ἐν συνόλῳ δὲ 180 τοιαῦται μικρὰ και μεγάλα καθ' ὅλον τὸ σιδηροδρομικὸν σύμπλεγμα αὐτῆς, ὅπερ ἔχει μῆκος 2,388 χιλιομέτρων. Ἄλλαι σημαντικαὶ σιδηροδρόμοι ἐκτὸς τῆς Ἑλβετίας ἀναφέρονται αἱ ἔξῃς· ἡ νῦν κατασκευαζομένη τοῦ Σιμπλὸν μῆκος 20,000 μέτρων, ἡ τοῦ Μονσὲν 12,233, ἡ τοῦ Ἀρλβέργ 10,466, ἡ τοῦ Χοστὰν 7,622, ἡ τοῦ Μοντῶρ 6,660.

Ὁ μέγας ἱερεὺς τῆς Ραδζάχης τοῦ Βεναρῆ, ἐν Ἰνδικῇ, εἰς τὸν ὅποιον τυφλῶς ὑπακούει ἅπας ὁ Ἰνδικὸς πληθυσμὸς τῆς Βεγγάλης, ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ οὐρανῷ νέον συνδυασμὸν ἀστέρων, προλέγοντα τὰς φοβερωτέρας συμφορὰς εἰς πάντας ὅσοι συνάψωσι γάμον, μέχρι τῆς συμπληρώσεως διατίαις ἀπὸ σήμερον. Οἱ εὐπιστοὶ Ἰνδοὶ τοσοῦτον τελείαν πίστιν τρέφουσι πρὸς τὰς ἀστρολογικὰς γνώσεις τοῦ μεγάλου ἱερέως τῶν, ὥστε, ἀφ' ἧς ἐγνώσθη ἡ ἀποκάλυψις, οὐδεὶς γάμος ἐτελέσθη, οὐδὲ θά τελεσθῆ, κατὰ τὴν ἀπόφασίν του, μέχρι τῆς ἄρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἀλλὰ βεβαίως εἶνε αἱ ἐμπορικαὶ συνέπειαι τῆς προφητείας. Ἐν Βεγγάλη, ὡς και ἄλλαχοῦ, οἱ γάμοι καταναλισκῶσι μεγάλας ποσότητας νέων καλλωπισμῶν και ὑφανμάτων, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων προμηθεύονται ἀπὸ τῶν ἀγγλικῶν ἐργαστησίων. Ὅθεν ἐπέβη σῆσις πάσης ζήτησεως. Ὁ ἐμπορικὸς Σύντομος τῆς Μαγγαστρίας συνήληθεν ὅπως σκεφθῆ ἐπὶ τοῦ πράκειμένου, και πρόκειται νὰ προκληθῆ ἡ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ τῶν Ἰνδῶν.